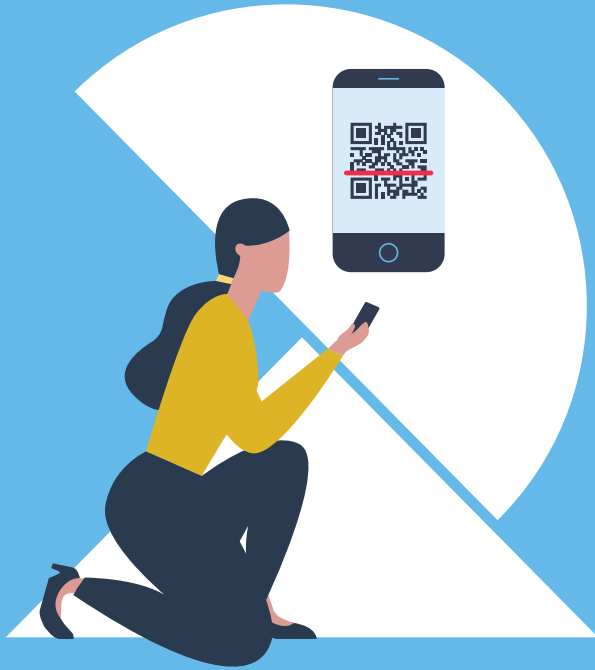


Jaaroverzicht



Volg Febelfin online
en via sociale media.



Schrijf in op onze [nieuwsbrief](#)
en ontvang al onze nieuwsberichten.

www.febelfin.be

INHOUD

- 4 Voorwoord
- 5 Kerncijfers
- 6 Wat is de rol van Febelfin?



01

Financiering van de economie

- 8 Retail Banking & Corporate Banking



02

Veiligheid, soliditeit en permanente compliance van de financiële sector

- 11 Regulatory affairs
- 14 Tax Affairs
- 14 Betalingen en transacties
- 20 Asset Management & Private Banking
- 21 Financial Markets & Infrastructure



03

Online bankieren

- 22 Payments & Operations
- 24 Retail Banking



04

Duurzaam en maatschappelijk verantwoord bankieren

- 28 Regulatory Affairs & Retail Banking
- 29 Retail Banking
- 33 Asset Management & Private Banking
- 34 Corporate banking & Sustainable Finance
- 37 Sustainable Finance
- 39 Regulatory affairs & Asset Management & Private Banking
- 40 Retail Banking
- 40 Social Affairs

- 46 Slotwoord
- 47 Bijlage: het duurzaamheidsverslag van Febelfin

Voorwoord

Het jaar 2022 stond gelijk aan heel wat **uitdagingen en kansen** voor de financiële sector. Ons jaarverslag is een gelegenheid om de balans op te maken van alle verwezenlijkingen en lopende projecten van Febelfin.

Ten eerste werd 2022 gekenmerkt door het begin van de **oorlog in Oekraïne**. Door het conflict moesten veel mensen hun huis ontvluchten en elders hun toevlucht zoeken. De banksector speelde een sleutelrol door de Oekraïense vluchtelingen in staat te stellen gebruik te maken van **basisbankdiensten** en hun **hryvnia's in te wisselen voor euro's**. Dankzij deze en andere maatregelen konden zij snel deelnemen aan het dagelijks leven.

Naast de verwoestende gevolgen voor de burgers heeft deze oorlog ook de **energiecrisis** versterkt, die zich reeds aftekende als gevolg van de recessie veroorzaakt door de coronapandemie. Deze opeenvolgende crisissen hebben een aanzienlijke impact op de financiële sector. Desondanks bleven de banken hun verantwoordelijkheid nemen en hun **maatschappelijke rol** vervullen. Zij bleven **krediet en bijstand** verlenen aan particulieren en bedrijven in financiële moeilijkheden. Vijf maanden na de invoering van de steunmaatregelen stond de teller op meer dan 10.000 toegekende betalingsuitstellen.

In de huidige context heeft onze samenleving meer dan ooit behoefte aan een **ambitieuw beleid** dat duurzame groei ondersteunt. Deze groei is alleen mogelijk als **winstgevendheid, investeringen en ondernemerschap** worden **gestimuleerd**. Om de economie ten volle te kunnen blijven ondersteunen, vooral in tijden van economische crisis en onzekerheid, is een **sterke en gezonde** banksector noodzakelijk.

Maar de sector kan al deze uitdagingen natuurlijk niet alleen aan. **Een samenwerking met de overheid** blijkt immers van essentieel belang om burgers en bedrijven een mooie toekomst te bieden in een **duurzame en inclusieve samenleving**.

Wij willen een **betrouwbare en constructieve partner** van de overheid blijven op tal van domeinen: financiering van de economie, transitie naar een duurzame samenleving, innovatie en digitale inclusie, bestrijding van financiële criminaliteit, enz. Febelfin en haar leden werken hard aan initiatieven op deze gebieden en willen dit blijven doen.

Ik deel daarom graag met u onze acties en hoogtepunten voor 2022.

Ik wens u veel leesplezier.

Karel Baert



KERNCIJFERS

De Belgische financiële sector in enkele kerncijfers:



Er zijn **81** banken in België ¹

KERTAKEN

€ 287,2 miljard

Kredieten aan gezinnen



€ 169,3 miljard

Kredieten aan Belgische niet-financiële ondernemingen

€ 60,0 miljard

Kredieten aan de Belgische overheid

(01/2023; op territoriale basis) ¹

45.420 mensen tewerkgesteld in de banksector



3.138 personen aangeworven in 2022 (voorlopige cijfers) ²



In 2022 werden, exclusief herfinancieringen, meer dan 255.000 hypotheekcontracten afgesloten voor een totaalbedrag van bijna

€ 43 miljard ⁴

In 2022 werden, exclusief herfinancieringen, bijna 324.380 contracten voor ondernemingskredieten afgesloten voor een totaalbedrag van bijna

€ 59,3 miljard ²



9,0%

rendement op eigen vermogen ³



15,1 miljoen

abbonementen online banking



11,5 miljoen

abbonementen mobile banking

(2022 voorlopige cijfers) ²



Aan het einde van de eerste helft van 2022 bedroeg het uitstaande consumentenkrediet ⁵

€ 27,5 miljard

91,2% van het spaargeld wordt omgezet in leningen ¹



2,77 miljard

kaartbetalingen in 2021 ⁶

waarvan **66,3%** contactloze betalingen (cijfer 2022) ⁷

€ 300,8 miljard



op gereglementeerde spaarboekjes ¹

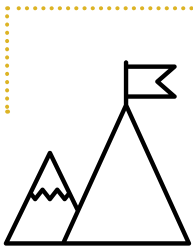
- 16,7% van de spaargelden in 2022 werd belegd in fondsen. Dit is hoger dan het Europese gemiddelde (9,3%). ⁸
- Sinds 2014 is cumulatief meer dan 74 miljard euro in fondsen belegd. ⁸
- 1,796 miljoen Belgen bezaten samen een totaalbedrag van 20,7 miljard euro in de vorm van pensioenspaarfondsen. ⁸
- Het nettovermogen van beursgenoteerde fondsen in België bedroeg eind september 2021 263,5 miljard euro. ⁶



1,6 miljard € aan bankheffingen (naast de traditionele vennootschapsbelasting draagt de banksector ook specifieke heffingen bij aan de overheidsfinanciën) ²

¹ bron : NBB - ² bron : Febelfin - ³ bron : EBA - ⁴ bron : UPC - ⁵ bron : FOD Economie - ⁶ bron : ECB - ⁷ bron : Worldline - ⁸ bron : BEAMA

WAT IS DE ROL VAN FEBELFIN?



Missie

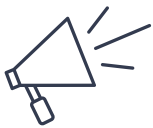
Realisatie van een financiële sector die inspeelt op de behoeften van de samenleving.



Waarden

- Verantwoordelijk, meewerkend, doelgericht
- Proactief
- Innoverend
- Geloofwaardig

4 kerntaken



Standpunten innemen

voor en door leden



Diensten verlenen

- informeren
- duiden en advies geven
- projecten begeleiden
- opleiding via Febelfin Academy



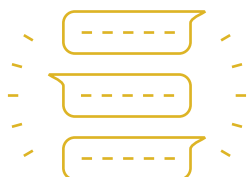
Lobbyen

op regionaal, nationaal en Europees niveau, maar ook door deelname aan sociale onderhandelingen en in dialoog gaan met een ruim netwerk van stakeholders.



Communiceren

met de leden en het grote publiek en deelnemen aan debatten op professioneel, politiek, maatschappelijk en educatief vlak.



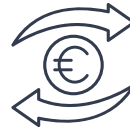
“Als woordvoerder van de financiële sector beantwoordde Febelfin 537 persoproepen in 2022.”

Strategische doelstellingen



Noden

Voldoen aan de dagelijkse financiële noden in alle fases van het leven.



Financiering

De juiste antwoorden geven op de financieringsnoden van particulieren, bedrijven, overheden en hun projecten.



Diensten

Innovatieve, veilige en kwaliteitsvolle financiële diensten binnen het bereik van alle burgers brengen.



Dialogoog

Luisteren naar de maatschappelijke noden en in dialoog treden met een ruim netwerk van partners en stakeholders die samen willen streven naar een duurzame financiële sector.



Openheid

Werken aan een stabiel, duurzaam en billijk regelgevings- en bedrijfsklimaat.

De strategische doelstellingen zijn vertaald in vier prioriteiten, die nog verder kunnen worden uitgebreid:



Financiering van de economie



Veiligheid, soliditeit van de financiële sector en de strijd tegen financiële criminaliteit



Digitaal bankieren



Duurzaam en maatschappelijk verantwoord bankieren

Dit jaarverslag is opgesteld rond deze vier prioritaire pijlers.

Elke pijler omvat een selectie van de belangrijkste projecten die de verschillende Business lines van Febelfin in 2022 hebben gerealiseerd.

De meeste van deze projecten hebben een evolutief karakter en worden daarom ook in 2023 verder opgevolgd.

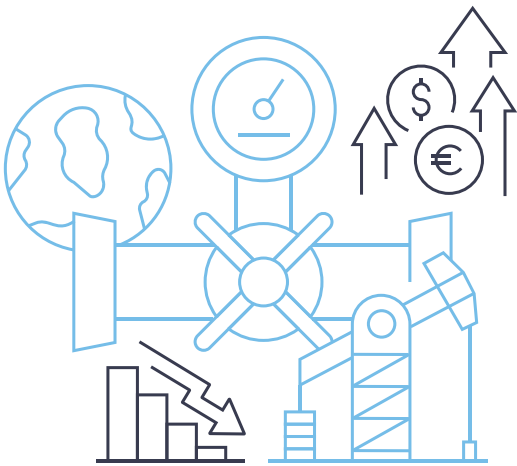
01. Financiering van de economie

De kerntaak van banken is uiteraard het **financieren van de economie**. Zij scheppen kansen voor mensen en bedrijven om te groeien, waardoor de economie blijft draaien.



Retail Banking en Corporate Banking

2022: de energiecrisis



In 2022 steunden de banken consumenten, bedrijven en zelfstandigen die zwaar waren getroffen door de energiecrisis. De banken boden particulieren - onder bepaalde voorwaarden - uitstel van betaling voor hypothecaire leningen, maar ook maatwerk en oplossingen voor bedrijven en huishoudens die niet aan de voorwaarden voldeden. Deze steunmaatregelen vormden een uniek engagement in West-Europa. Tegelijkertijd bleven de banken in 2022 heel wat kredieten verstrekken aan bedrijven en particulieren.

UITSTEL VAN BETALING VOOR HYPOTHECAIR KREDIET

In september 2022 heeft de financiële sector zich ertoe verbonden particulieren zo goed mogelijk bij te staan door een kader te scheppen voor een algemeen uitstel van betaling voor hypothecaire kredieten. Mensen die financieel getroffen waren door de energiecrisis konden een dergelijk uitstel aanvragen als ze aan de voorwaarden voldeden.

Het uitstel van betaling voor de hoofdsom van een hypothecaire lening hield in dat de kredietnemer gedurende 12 maanden geen kapitaalaflossingen hoefde te verrichten. De looptijd van het krediet werd verlengd met de periode van uitstel van betaling. De banken verbonden zich ertoe geen gebruikelijke dossier- of administratieve kosten aan te rekenen. Het uitstel van betaling kon worden aangevraagd in de periode van 1 oktober 2022 tot en met 31 maart 2023.

OPLOSSINGEN OP MAAT VOOR PARTICULIEREN

Op 2 februari 2023 waren 10.441 woningkredieten uitgesteld, waarvan 73% (7.605) in het kader van Febelfin. Het gemiddelde bedrag van de betalingsonderbreking van de getroffen gezinnen bedroeg ongeveer 468 euro per maand. Particulieren die in financiële moeilijkheden verkeerden, maar niet aan de voorwaarden voldeden, konden ook contact opnemen met hun bank om tot een **individuele oplossing** te komen. Febelfin moedigde de gezinnen aan om met hun bank te praten. Febelfin publiceerde en verspreidde ook een brochure met de titel **«Praat met je bankier voor het te laat is»**. Deze brochure geeft een overzicht van de mogelijkheden bij betalingsproblemen.

OPLOSSINGEN OP MAAT VOOR BEDRIJVEN

Ook voor de bedrijven hebben de banken alles in het werk gesteld om hen door deze moeilijke economische toestand te helpen. Bedrijven die door de hoge energieprijzen in financiële moeilijkheden dreigden te komen, werden verzocht contact op te nemen met hun bank om een oplossing op maat te zoeken.

Er zijn **verschillende mogelijkheden** om bedrijven of zelfstandigen individuele oplossingen aan te bieden. Bedrijven kunnen vragen om uitstel van de kapitaalaflossing, maar ook om aanvullende financiering,

verlenging van de looptijd van hun krediet, of een combinatie van deze formules, of een andere alternatieve optie.

De brochure **«Praat met je bankier voor het te laat is»** voor ondernemingen geeft een overzicht van de mogelijke oplossingen in geval van financiële moeilijkheden.

Daarnaast **volgt Febelfin de financiële situatie van de bedrijven op de voet** en evalueert regelmatig de evolutie van de betalingsachterstand. De meest recente cijfers wijzen niet op een stijging van deze achterstand.



02. Veiligheid, soliditeit en permanente compliance van de financiële sector



De strijd tegen de financiële en georganiseerde criminaliteit blijven belangrijke uitdagingen, en banken spelen daarbij een cruciale rol. Voor Febelfin en de Belgische banken blijft de **strijd tegen witwaspraktijken en online fraude** een prioriteit. Het is echter belangrijk te onderstrepen dat dit een **maatschappelijk probleem** is dat een **gedeelde verantwoordelijkheid** vereist. Daarom is samenwerking met de overheid en de verschillende stakeholders essentieel om dit doel te bereiken. Fraudebestrijding vereist niet alleen samenwerking met de autoriteiten, maar ook met andere belangrijke spelers zoals de telecommunicatiesector. In dit verband is het belangrijk het juiste evenwicht te vinden tussen gegevensbeveiliging en fraudebestrijding.

Het spreekt vanzelf dat de veiligheid en soliditeit van de financiële sector zich niet beperken tot de strijd tegen de financiële criminaliteit en ook andere aspecten omvat. De financiële sector moet voortdurend voldoen aan talrijke wetten en voorschriften, zowel op nationaal als op Europees niveau, en zich daar zo efficiënt mogelijk aan aanpassen.

Bovendien moet de financiële sector voortdurend voldoen aan en zich zo doeltreffend mogelijk aanpassen aan de talrijke wetten en voorschriften die zowel op nationaal als op Europees niveau worden uitgevaardigd.

Regulatory affairs

Opvolging van 'Compliance' dossiers

OOLOG IN OEKRAÏNE: UITVOERING VAN SANCTIES TEGEN RUSLAND EN WIT-RUSLAND

2022 betekende het begin van de **oorlog in Oekraïne**. Die heeft onbeschrijflijk menselijk leed veroorzaakt - en doet dat nog steeds - en veel inwoners zijn gedwongen het grondgebied te verlaten om bescherming te zoeken in de Europese Unie. In korte tijd hebben zij zich moeten organiseren om zo goed mogelijk te functioneren in een totaal nieuwe omgeving.

Vanaf het eerste Russische militaire offensief op Oekraïens grondgebied eind februari 2022 reageerde de Europese Unie met nieuwe **economische sancties** tegen Rusland. Tussen 23 februari en 16 december 2022 werden niet minder dan 9 sanctiepakketten goedgekeurd door de Europese leiders.

De sancties omvatten zowel gerichte beperkende maatregelen (individuele sancties) als algemene economische sancties gericht op de sectoren financiën, handel, energie, transport, technologie en defensie. Deze economische sancties zijn bedoeld om Rusland te destabiliseren in een poging verdere agressie te voorkomen.

Deze sancties worden voortdurend herzien en regelmatig verlengd, en banken moeten in staat zijn zich hier onmiddellijk aan aan te passen en te voldoen. Febelfin heeft daarom haar **contacten met de Belgische en Europese toezichthouders versterkt om ervoor te zorgen** dat deze regels correct worden geïnterpreteerd en toegepast.



NAUWERE SAMENWERKING IN DE STRIJD TEGEN HET WITWASSEN VAN GELD

Sinds de oprichting van het publiek-private **AML-overlegplatform** in juni 2021 heeft Febelfin zeven vergaderingen bijgewoond met de verschillende stakeholders (CFI, FSMA, NBB, Financiën, Gerechtelijke politie, PayBelgium en Assuralia) om verschillende onderwerpen over de **strijd tegen het witwassen van geld** te bespreken.

Binnen de grenzen van wat door het wettelijk kader is toegestaan, werd er nuttige informatie uitgewisseld over verschillende onderwerpen zoals de crisis in Oekraïne, het gebruik van cryptomunten bij bepaalde verdachte transacties, de risicogebaseerde aanpak die banken hanteren bij de analyse van dossiers of financiële stromen gekoppeld aan de drugshandel.

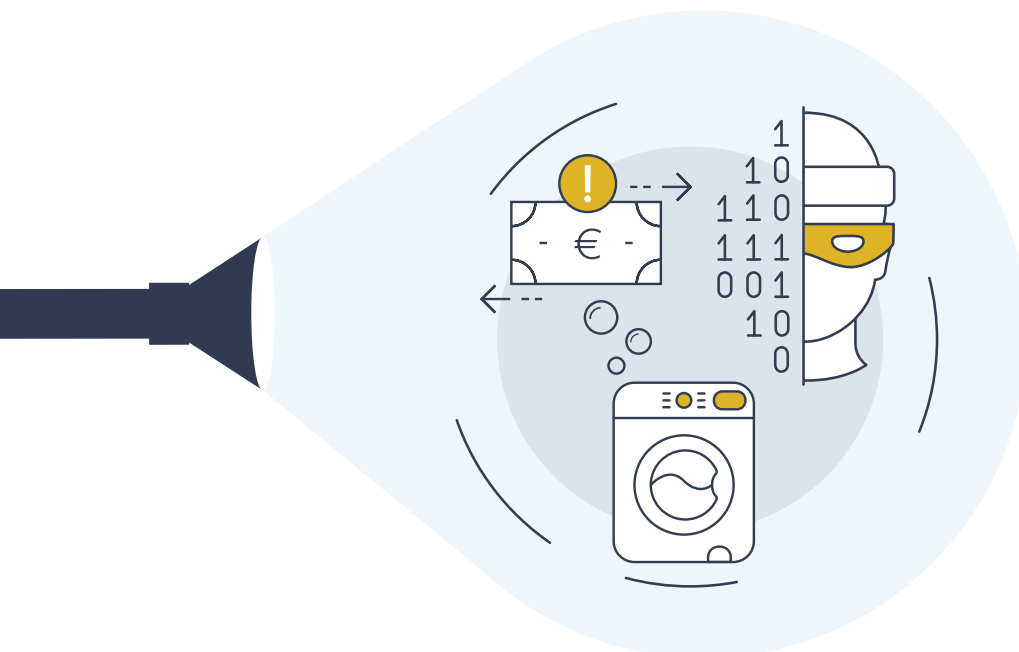
AML PACKAGE

In 2022 bleef Febelfin de besprekingen in het Europees Parlement en de Raad over de vier wetgevingsvoorstellen die samen het “**AML Package**” vormen, **op de voet volgen**. Dit is een ingrijpende hervorming van de Europese wetgeving die in juli 2021 door de Europese Commissie werd aangekondigd om het **Europese juridische en institutionele arsenaal** in de strijd tegen het witwassen van geld te harmoniseren.

Febelfin verwelkomt deze gelegenheid om het huidige Europese wetgevingskader te verbeteren en steunt de doelstelling om de samenwerking

tussen de Lidstaten te versterken om tot een meer doeltreffend regelgevingskader te komen. De voorstellen van de Commissie zijn in vele opzichten positieve stappen voorwaarts. Het is echter van cruciaal belang dat deze nieuwe regels een echte meerwaarde opleveren en ervoor zorgen dat echte vermoedens beter geïdentificeerd kunnen worden voor een meer doeltreffende strijd tegen witwassen.

Febelfin heeft in dit verband via de Europese Bankfederatie **commentaar geleverd op de verschillende Europese amendementen**.



BASISBANKDIENSTEN VOOR BEDRIJVEN

In 2022 werkte Febelfin verder aan de **uitvoering van de wet** tot invoering van een basisbankdienst voor bedrijven. De regering heeft enkele wijzigingen aangebracht aan de initiële wet die in november 2020 werd goedgekeurd. Febelfin heeft, **samen met haar leden, feedback gegeven aan de overheid** om een zo duidelijk mogelijk kader te scheppen.

De aangepaste wet werd op 16 januari 2023 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Zodra de Kamer voor Basisbankdiensten operationeel is, zal de banksector zijn verantwoordelijkheden in het kader van deze wet opnemen en een rekening met een basisbankdienst toekennen aan bonafide bedrijven indien zij aan de wettelijke voorwaarden voldoen (na aanwijzing door de voornoemde Kamer voor Basisbankdiensten).

ACTUALISERING VAN DE GEDRAGSCODE VAN FEBELFIN - BZB (ONAFHANKELIJKE BANKAGENTEN)

Vijf jaar na de ondertekening van de gedragscode tussen kredietinstellingen en zelfstandige bankagenten werd in 2022 door Febelfin en de BZB (de beroepsvereniging van zelfstandige tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten) onderhandeld over een geactualiseerde versie. Deze actualisering is gebaseerd op de evaluatietermijn die in de oorspronkelijke gedragscode was voorzien. Beide partijen zijn eind 2022 overeengekomen in de voorgestelde wijzigingen en deze zijn op 1 januari 2023 in werking getreden.

Opvolging van 'Legal' dossiers

EU DATA & DIGITAL STRATEGY PLAN

Er zijn verschillende Europese wetsvoorstellen over digitale diensten en het delen van gegevens: Data Governance Act, Digital Markets Act, Data Act, Artificial Intelligence Act, enz.

Febelfin wil op dit vlak **de financiële sector sensibiliseren en voorbereiden op de komst van deze "sectoroverschrijdende" nieuwigheden**.

Deze digitale en datastrategieën, die in de loop van 2020 door de Europese Commissie zijn gelanceerd, vormen een kleine revolutie op Europees niveau en betreffen alle sectoren. Ze hebben onder meer tot doel een **interne markt op het vlak van data** (persoons- en niet-persoonsgegevens) creëren om duurzaamheidsinitiatieven, innovatie, Europese digitale soevereiniteit, enz.

te ondersteunen. De financiële sector is uiteraard betrokken bij en wordt beïnvloed door deze nieuwe ontwikkelingen, zoals het geval was bij de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, hoewel het hier niet gaat om privacy of consumentenbescherming. Sinds 2020 zijn bepaalde teksten al aangenomen en zullen ze rechtstreeks van toepassing zijn in België, naar analogie van de Data Governance Act (wet inzake gegevensbeheer) die op 24 september 2023 in werking treedt.

Febelfin **volgt** sinds het begin de **besprekingen** binnen de Europese instellingen (Parlement en Raad) en **reageert op het overleg met ondersteuning van deskundigen** tijdens het hele wetgevingsproces. Tegelijkertijd is een effectbeoordeling gestart om de impact van de teksten op de sector te analyseren.

Opvolging van 'Prudential' dossiers

BANKING PACKAGE

Het is cruciaal een gezonde en sterke financiële sector te waarborgen. Ook dit jaar legden verschillende regelgevingsinitiatieven de focus op een goed bestuur (corporate governance) en een strikt risicobeheer van financiële instellingen. De sector neemt **actief deel aan deze initiatieven**, zoals de herziening van de Europese richtlijnen over renterisico, de praktische toepassing van de herziene regels voor de uitgifte van gedekte obligaties, de actualisering van de handboeken omtrent een goed bestuur en de vereiste kwaliteiten van de bestuurders, enz.

Febelfin heeft zich het afgelopen jaar **zeer actief ingezet voor een efficiënte en evenwichtige omzetting van de internationale Bazel-normen**, het zogenaamde "EU Banking Package". Dit moet het risicobeheer van banken verder versterken. In deze context is het belangrijk het juiste evenwicht

te vinden tussen kapitaalvereisten en de financiering van de economie, met het oog op de digitale transformatie en een duurzame transitie. Meer bepaald moet de risicogevoeligheid, d.w.z. het verband tussen de kapitaalvereisten en het onderliggende activarisico, behouden blijven om een optimale kredietverlening te garanderen. Febelfin blijft bovendien **pleiten voor gelijke concurrentievoorwaarden op Europees niveau** en voor het **in aanmerking nemen van specifieke elementen van de Belgische markt**, zoals hypothecaire leningen met een laag risico en het gebruik van het hypothecair mandaat. Tijdens de verschillende fasen van het Europese wetgevingsproces treedt Febelfin in dialoog met de regelgevende en toezichhoudende autoriteiten om deze prioriteiten naar voren te brengen. In 2023 zal Febelfin ook de **afroning van het EU Banking Package** en de daaropvolgende uitvoering ervan blijven **volgen**.

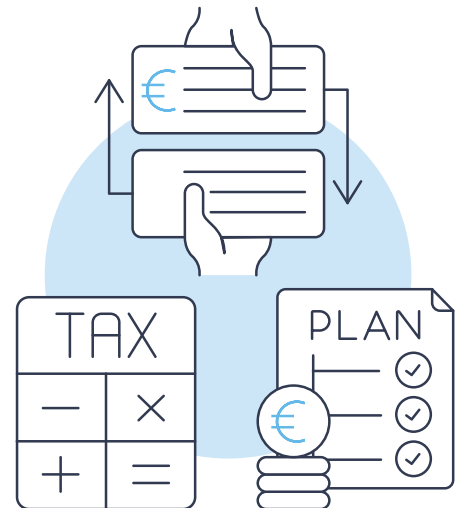
Tax Affairs

Een druk jaar: opvolging en uitvoering van fiscale initiatieven op Belgisch en Europees niveau

Op fiscaal gebied heeft 2022 niet de verwachte status quo of vereenvoudiging gebracht. Er zijn een hele reeks bepalingen opgesteld en goedgekeurd, zowel op Belgisch als op Europees niveau. Verschillende initiatieven, die elk afzonderlijk niet noodzakelijk spectaculair waren, hebben ons fiscale landschap uiteindelijk veel complexer gemaakt dan het al was. Tot slot hebben de begrotingsbehoeften van de overheid ook geleid tot een verhoogde (para)fiscale druk op de bedrijven, en dus ook op de banken. Hierdoor is de druk op de gelijke fiscale behandeling met onze buurlanden nog toegenomen. Febelfin zet zich in nauwe samenwerking met het VBO en de FBE in voor het behoud van een evenwichtig en aantrekkelijk fiscaal kader, waarbij de rechtszekerheid zo veel mogelijk wordt gewaarborgd.

Ook op Europees niveau worden een aantal initiatieven voorbereid. Zij houden voornamelijk verband met fiscale transparantie en de uitwis-

seling van informatie tussen de lidstaten. Deze richtlijnen hebben vaak belangrijke operationele gevolgen. Daarnaast werkt Europa verder aan de omzetting van de OESO-voorstellen voor een nieuw internationaal fiscaal kader voor vennootschapsbelasting. Doel is regels vast te stellen voor een minimale belastinggrondslag om belastingconcurrentie zoveel mogelijk te vermijden. Ook in deze context vraagt Febelfin de Belgische autoriteiten om **af te zien van onnodige overregulering en verzoekt hen bovendien om concrete effectbeoordelingen uit te voeren en de economie te ondersteunen via duidelijke uitvoeringsprincipes.**



Betalingen en transacties

PSD II



De richtlijn betalingsdiensten, die in 2015 is gepubliceerd, regelt betalingen voor consumenten en bedrijven in de Europese Unie. De evaluatie van PSD2 startte in 2022. Febelfin **deelde haar standpunt hierover** mee aan de verschillende stakeholders en nam ook deel aan een interview met het onderzoeksbureau CEPS, dat in opdracht van de Europese Commissie de huidige markt analyseert. Febelfin zal **ook in 2023 de standpunten van de sector blijven verdedigen** en in het kader van deze evaluatie **actief samenwerken met de beleidsmakers.**

Samenwerking en initiatieven op het vlak van fraudebestrijding

Online fraude kan enkel bestreden worden door samenwerking met alle stakeholders: de financiële wereld, de telecomsector, de politie, het parket en de overheid. Febelfin overlegt met deze partijen en **pleit voor een efficiëntere samenwerking** om de burgers te beschermen en de steeds veranderende vormen van criminaliteit adequaat te bestrijden. Binnen de technische werkgroep van Febelfin kunnen banken hun tegenmaatregelen ter optimalisering voorleggen.

Febelfin **pleit voor een wetgeving** die banken de mogelijkheid biedt om de **identiteit van een klant mee te delen** aan andere banken in geval van een **betaling- of kredietincident**, zodat die andere banken daarmee rekening kunnen houden in hun risicobeheer.

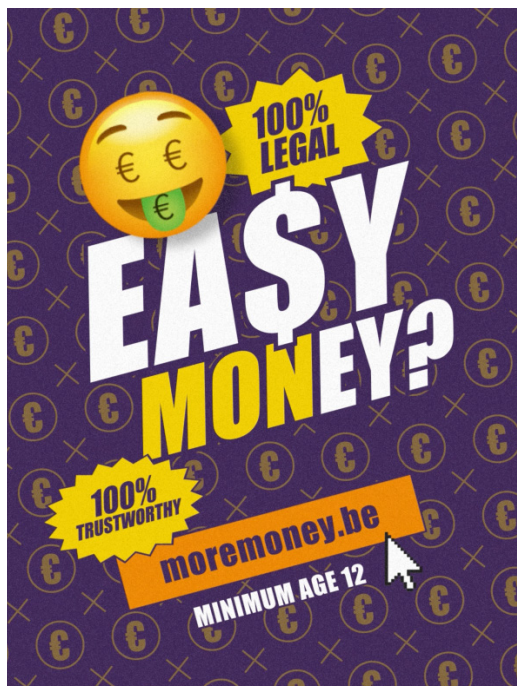
Bovendien verwacht Febelfin dat de telecomoperatoren de wet zullen toepassen die het mogelijk maakt de inhoud van SMS-berichten te scannen ("content scanning") en deze te blokkeren in geval van frauduleuze inhoud.

Febelfin heeft ook een **project gelanceerd om met name factuurfraude te bestrijden**. Bij factuurfraude vervalsen fraudeurs een factuur en voeren ze een ander rekeningnummer in. De **Belgische banken werken** daarom aan een systeem waarmee gecontroleerd kan worden of het IBAN-nummer overeenkomt met de naam van de begunstigde.

Tot slot heeft Febelfin ervoor gezorgd dat retailbanken ook telefonisch bereikbaar zijn **24 uur per dag en 7 dagen per week** om de banktoepassing te blokkeren in geval van fraude.

Sensibilisering rond online fraude

Preventie van online fraude is ook van primordiaal belang in de strijd tegen online oplichting.



CAMPAGNE EASY MONEY, EASY TARGET

Febelfin heeft een campagne «Easy money, easy target» gelanceerd om **jongeren en ouders bewust te maken van de gevaren van online fraude en het fenomeen van de geldezels**.

Jongeren brengen immers meer dan ooit heel wat tijd door op sociale media, waar ze dagelijks geconfronteerd worden met advertenties of berichten die hen beloven snel veel geld te verdienen.

Jongeren zijn zeer vatbaar om de rol van geldezels te aanvaarden en op zich te nemen: uit een studie van Febelfin in samenwerking met onderzoeksbureau IndiVille¹ blijkt dat maar liefst 16% van de jongeren (van 16 tot 30 jaar) hun bankkaart en pincode zouden uitlenen in ruil voor geld.

¹ Onderzoek IndiVille februari-maart 2022, op een representatieve steekproef van de Belgische bevolking van 2.164 NL/FR in de leeftijd van 16-79 jaar.

Het doel van de campagne “Easy money, easy target» was om jongeren te helpen, maar ook om hun ouders bij te staan en hen ervan bewust te maken dat veel geld verdienen op korte tijd een illusie is.

Met het **billboard op het Beursplein** in Brussel die een dubieuze reclame weergaf, bracht Febelfin de online reclame waarmee jongeren

regelmatig worden geconfronteerd naar het echte leven. Door te surfen naar www.moremoney.be konden mensen een video over het verhaal van Arto bekijken met de boodschap: “Easy money? Dat bestaat niet” Om de campagne kracht bij te zetten werd ook **samengewerkt met TikTokkers** die jongeren op straat interviewden over online fraude.

Affiche van de campagne op het Beursplein



Straatinterviews door de influencers van de campagne



Wees slimmer dan een phisher

Altijd actuele info op zak

met de Safeonweb app



HERLANCERING VAN DE ANTI-PHISHINGCAMPAGNE

In 2022 werd de anti-phishingcampagne **“Wees slimmer dan een phisher”** opnieuw gelanceerd. Deze samenwerking tussen Febelfin, het Centrum voor Cybersecurity België (CCB) en de Cyber Security Coalition, werd aanvankelijk eind 2021 gelanceerd om te benadrukken dat het mogelijk is om als burger de strijd aan te binden met phishers door nooit je bankcodes te geven via een link in een e-mail, een sms of op sociale netwerken en ze ook nooit via de telefoon mee te delen.

SENSIBILISERING VOOR ANDERE VORMEN VAN FRAUDE

Daarnaast bracht Febelfin het hele jaar ook andere fraudepraktijken onder de aandacht, zoals CEO-fraude, hulpvraagfraude en beleggingsfraude. Febelfin waarschuwde dat fraude met beveiligde kluisrekeningen en bankkaart phishing aan huis toenemen. De sector benadrukte nogmaals dat een bank of haar medewerkers hun klanten nooit om hun code zullen vragen, en hen ook niet zullen aanzetten tot het uitvoeren van overschrijvingen.

Febelfin ontwikkelde daartoe **nieuw sensibiliseringsmateriaal** in de vorm van **stickers en affiches**.



INFORMATIEDOSSIER "DO NOT FEED THE PHISH"

Febelfin creëerde in 2022 een storytelling over phishing met als titel "**Do not feed the phish**". Dit document geeft een overzicht van online fraude en belicht de evolutie en de huidige vormen ervan. In de storytelling staan ook de resultaten van de jaarlijkse enquête over online fraude die in samenwerking met het onderzoeksbureau IndiVille werd uitgevoerd.



Cover van de storytelling over phishing

EVENEMENT ROND GELDEZELS VOOR STAKEHOLDERS

Naast het grote publiek wil Febelfin ook verschillende stakeholders informeren over de verschillende vormen van fraude. Daarom organiseerde Febelfin een **evenement rond geldezels** in samenwerking met de **politie van Antwerpen** en de **gouverneur van de provincie Antwerpen**. Politiemensen, hulpverleners, beleidsmakers, mensen uit de banksector... Meer dan 140 mensen namen deel aan deze bijeenkomst. De deelnemers konden presentaties

volgen van Rudy Vereecken, fraude-expert bij Worldline en Stijn De Ridder, commissaris van de politiezone Antwerpen.

Het evenement toonde aan dat elke organisatie met veel enthousiasme en goede wil probeert bij te dragen aan de bestrijding van online criminaliteit, maar dat elk van hen voor bepaalde uitdagingen staat in een context waarin de vormen van fraude snel evolueren. Daarom moet men open blijven staan voor alle opties en de samenwerking verderzetten.



Campagne rond het nieuwe nummer van Card Stop

In januari 2022 werd het nieuwe nummer van Card Stop **078 170 170** officieel ingevoerd. Met de Card Stop-diensten kunnen consumenten hun betaalkaart(en) telefonisch blokkeren in geval van diefstal, verlies of fraude. Het oude nummer 070 344 344 rekende 30 cent per minuut aan. Het nieuwe nummer 078 170 170 is een gewoon nummer, zonder extra kosten.

De beslissing om het Card Stop-nummer te wijzigen werd ingegeven door wijzigingen in de nieuwe telecommunicatiewetgeving. De banksector wilde ook een **einde maken aan de extra kosten** voor het bellen naar Card Stop, wat niet

mogelijk was met het 070-nummer, maar wel met een 078-nummer.

Het nieuwe nummer van Card Stop werd aan het grote publiek aangekondigd als een boodschap van algemeen nut, met de uitdrukkelijke steun van de FOD Economie. Deze boodschap werd op tal van zenders uitgezonden. Ook verschillende radiostations zonden spots uit waarin het nieuwe nummer werd aangekondigd, evenals de slogan "Ander nummer, zelfde reflex". De campagne werd daarnaast ondersteund via sociale media, alsook via de eigen kanalen van Febelfin, de FOD Economie en de banken (geldautomaten, website, enz.).

**Card Stop heeft een
nieuw telefoonnummer.**
Ander nummer. Zelfde reflex.



Iemand heeft mijn betaalkaart gestolen.
**Was jij het?
Of ben je enkel mijn hartendief?**



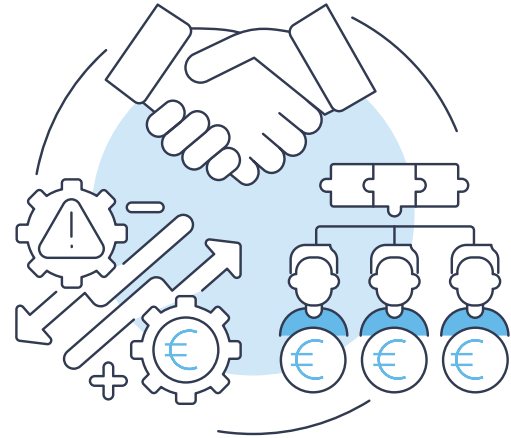




FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Asset Management & Private Banking

Document met essentiële beleggersinformatie (“PRIIPS-Key Information Document”)



Het afgelopen jaar heeft de sector voorbereidingen getroffen om **beleggers** vanaf 1 januari 2023 te **voorzien** van een document met essentiële beleggersinformatie, **PRIIPS-KID** genaamd. Dit document van maximaal 3 bladzijden bevat alle voor de belegger essentiële informatie over een beleggingsfonds, op een begrijpelijke, beknopte en niet-misleidende manier. Het standaardfor-

maat van dit document maakt het ook gemakkelijk om alle beleggingsfondsen met elkaar te vergelijken. Om de belegger in staat te stellen om met kennis van zaken een beleggingsbeslissing te nemen wordt het document vóór de beslissing verstrekt.

Sectoroverleg

Als branchevereniging heeft **BEAMA** het afgelopen jaar ook **gereageerd op enkele consultaties van de Belgische toezichthouder FSMA**. Het ging over thema's als de rapportering van bepaalde statistieken aan de toezichthouder, informatieverplichtingen voor beleggingsfondsen, vragen en antwoorden over het moratorium op

gestructureerde producten en een praktische gids over outsourcing. Daarnaast **volgt** BEAMA, via de EFAMA, de Europese overkoepelende vereniging van vermogensbeheerders, **ook het Europees overleg** en draagt het bij wanneer dit relevant is voor de Belgische sector.

Financial Markets & Infrastructure

Capital Markets Union, een permanente doelstelling



Febelfin blijft de **raadplegingen en regelgevingsvoorstellen** van de **Europese Commissie** op het gebied van de **Capital Markets Union** (Kapitaalmarktenunie) volgen en haar leden hierover informeren. Allereerst zijn er de initiatieven van de Commissie in het kader van de RIS, nl. de Retail Investment Strategy (RIS) gebaseerd op het traject van de belegger en een strategie voor asset allocatie op maat. Daarnaast is de basis gelegd voor een Europees gemeenschappelijk dataportaal (European Single Access Point, of ESAP), een reeks maatregelen om de toegang van beleggers tot zakelijke en commerciële bedrijfsgegevens

te verbeteren. Tot slot volgt de Business line Financiële markten en Infrastructuur ook **actief de herziening van de verordening inzake centrale effectenbewaarinstanties** (EU-verordening 909/2014, CSDR of “Central Securities Depository Regulation”) en de **richtlijn aandeelhoudersrechten II** (EU-richtlijn 2017/828, SRD II of “Shareholder Rights Directive II”).

Febelfin **ondersteunt de sector** actief bij het **bepalen van standpunten** en **neemt deel aan diverse Europese initiatieven** rond dit thema.

Opvolging van ontwikkelingen in de sector ter ondersteuning van de Belgische markt

De Business line Financiële Markten & Infrastructuur van Febelfin houdt zich niet alleen bezig met het **toezicht op de regelgeving**, maar ook met de ontwikkelingen die een invloed kunnen hebben op haar werkterreinen, waaronder de zogenaamde **Securities Value Chain**, namelijk de diensten die worden aangeboden voor alle klanten op het gebied van effecten (Investment Services). Het jaar 2022 was een overgangsjaar waarin de ontwikkelingen in verband met de verkorting van de cycli voor afwikkeling van effectentransacties in een stroomversnelling kwamen: in de VS werd in 2021 begonnen met de overgang naar T+1 settlement (de volledige migratie wordt verwacht in maart 2024) en o.a. Canada en India volgen. In het Verenigd Koninkrijk onderzoekt een Taskforce aangesteld door de regering deze ontwikkelingen en bereid verdere stappen voor.

Binnen de Europese Unie is de huidige afwikkelingscyclus van T+2 vastgelegd in de CSDR en sinds oktober 2014 verplicht. De CSDR wordt momenteel herzien. In het licht van de ontwikkelingen in voornoemde jurisdicties **analyseert** Febelfin hoe **marktinfrastructuren, financiële instellingen en hun klanten** in België en de EU zich kunnen voorbereiden op **T+1** en de toekomstige **afwikkeling van transacties**.

De analyse van deze potentiële ontwikkelingen zal ook een beoordeling moeten omvatten van de vraag of de afwikkelingsdiscipline en de efficiëntiefuncties (zoals automatisering) in België en de Unie momenteel effectief werken en geschikt zijn voor versnelde afwikkeling, aangezien dit een belangrijke factor zal zijn bij het bepalen van het succes van een eventuele versnelling van de afwikkelingscyclus.

03. Online bankieren



In 2022 bleven online bankieren en digitale betalingen zich ontwikkelen en groeien.

De vraag naar abonnementen voor online en mobiel bankieren neemt dus elk jaar toe, wat aantoonde dat de Belgen het op prijs stellen bankverrichtingen te kunnen uitvoeren vanaf hun smartphone of pc. Bovendien blijft het gebruik van elektronische betalingen op een hoog niveau. Deze trend wordt ook bevestigd door de mogelijkheid om vanaf 1 juli 2022 overal in België digitaal te betalen.

Het spreekt voor zich dat **technologische innovatie** en **veranderingen in het klantgedrag** belangrijke **maatschappelijke ontwikkelingen** zijn. Banken kijken hoe zij **het beste** kunnen inspelen op de behoeften van hun klanten.

Dit blijkt ook uit hun engagement om burgers te begeleiden bij de digitale overgang. Financiële instellingen zijn zich bewust van de noodzaak om alle mensen bij het digitale tijdperk te betrekken. In 2022 zijn **initiatieven** gelanceerd om **mensen te helpen** die moeite hebben om zich aan deze evolutie aan te passen.

Payments & Operations

Barometer en promotie van digitale betalingen

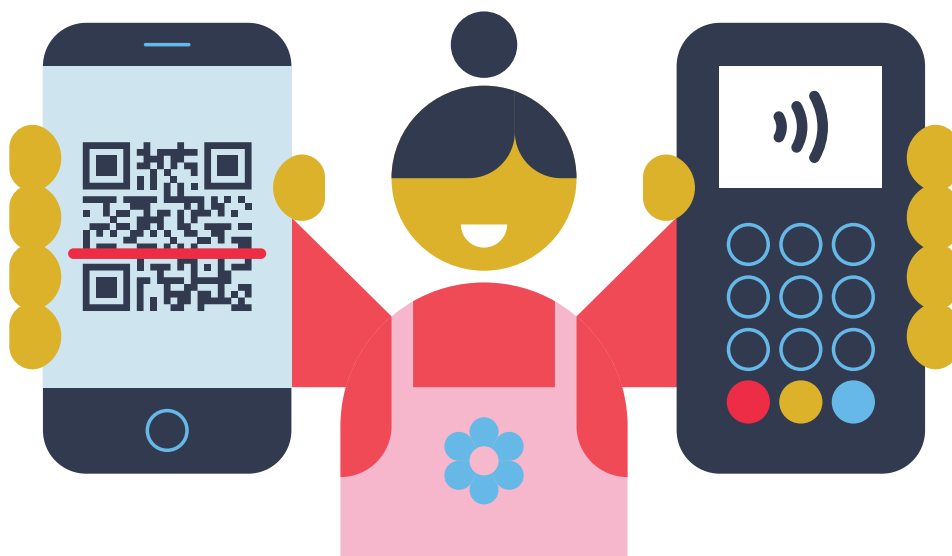
In 2022 publiceerden de partners van de Digital Payment Day - **Bancontact Payconiq Company, Febelfin, Mastercard, Visa en Worldline** - opnieuw de Barometer van de digitale betalingen, een studie uitgevoerd door de Vrije Universiteit Brussel. Uit deze editie 2022 blijkt dat de coronacrisis een blijvende impact heeft gehad op het betaalgedrag van de Belgen: vooral contactloze kaartbetalingen en in mindere mate mobiele betalingen zijn steeds populairder geworden.

De barometer was ook een gelegenheid om 1 juli onder de aandacht te brengen als Digital Payment Day. Deze "dag van de digitale

betalingen" is een initiatief van de partners om consumenten aan te moedigen hun aankopen digitaal te betalen met de kaart, smartphone of ander device. Deze datum werd niet willekeurig gekozen omdat het het begin was van de mogelijkheid voor alle consumenten om overal in België digitaal te betalen.

Sinds 1 juli zijn bedrijven verplicht om naast contant geld ten minste één vorm van digitale betaling aan te bieden.

Febelfin heeft de meest gestelde vragen over deze nieuwe verplichting beantwoord in een **brochure**.



Instant Payments

In 2022 werden 148.171.753 instantoverschrijvingen verwerkt, waardoor het aandeel daarvan steeg tot 18,5% van het totale aantal door het Uitwisselingscentrum en Verrekening (UCV) verwerkte overschrijvingen. Sinds november 2021 kunnen de meeste klanten ook instant internationale overschrijvingen op hun rekeningen ontvangen, bij sommige banken, initiëren. In 2022 werden 8.397.147 internationale overschrijvingen verwerkt, waarvan ongeveer 47% vanuit België werd verstuurd en 53% vanuit SEPA (Single European Payments Area) werd ontvangen.

In juli 2022 kondigde de Europese Commissie een wetgevingsvoorstel aan om het gebruik van instantoverschrijvingen in Europa verder te bevorderen. Febelfin omarmt het wetgevend voorstel over instantoverschrijvingen. Ze zijn een belangrijk onderdeel van de toekomstige Europese betaalmarkt en uit de statistieken blijkt dat niet alle lidstaten even ver staan met de invoering ervan op hun markt. De voorgestelde verplichtingen zijn echter te ruim en niet evenwichtig genoeg. Febelfin heeft **haar standpunt ter zake gedeeld** met de verschillende stakeholders en **zal haar lobby** in 2023 **voortzetten**.

Fincafé over cryptocurrencies

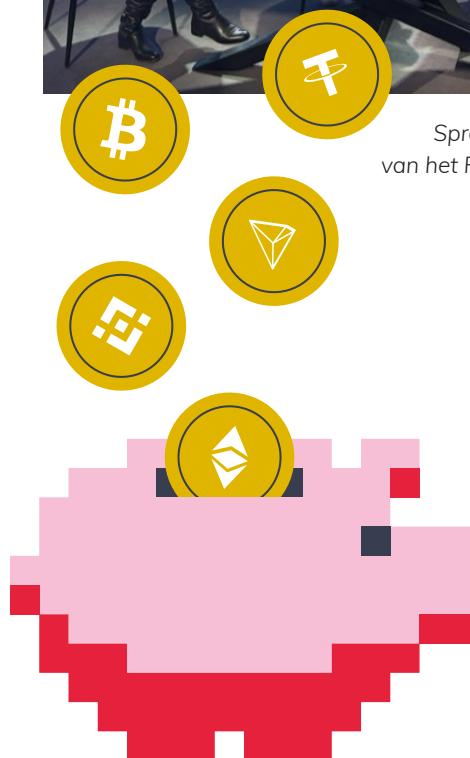
In december 2022 organiseerden Febelfin en de partners van de Digital Payment Day - Bancontact Payconiq Company, Mastercard, Visa en Worldline - een virtueel Fincafé over de trends, uitdagingen en kansen van cryptomunten.

Op dit evenement waren vooraanstaande sprekers aanwezig zoals Christian Rau (Senior Vice President Fintech and Crypto Enablement Europe bij Mastercard), Johan Maes (Head of Trust & Intelligence Lab bij Worldline), Thomas Douchez (Business Development Director bij Visa) en vertegenwoordigers van het Nederlandse ministerie van Financiën en de organisatie Wijzer in Geldzaken. Deze laatsten kwamen hun campagne "**Slim in Crypto**" presenteren. Meer dan 300 leden schreven zich in voor deze webinar.



Sprekers en moderator van het Fincafé in de studio.

fincafé

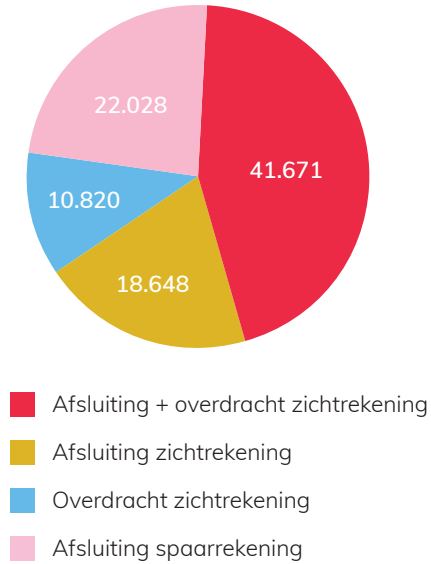


Bankswitching

In 2022 werden 93.167 verzoeken voor bankoverstap ingediend via de gratis bankoverstapdienst **Bankswitching**. Dankzij dit **project, dat door Febelfin wordt gecoördineerd**, kunnen klanten snel en gemakkelijk hun zicht- en spaarrekening naar een andere bank overdragen zonder onderbreking van lopende betaalopdrachten.

Sinds eind 2020 en de uitbreiding van de interbancaire mobiliteit naar spaarrekeningen hebben veel klanten van deze dienst gebruik gemaakt. In 2022 besloten 22.028 klanten van bank te veranderen en hun spaarrekening af te sluiten, wat bijna een kwart (23%) van het totale aantal via de dienst Bankswitching ingediende verzoeken vertegenwoordigt.

Types bankoverstap



Tekort aan munten van 5, 10 en 20 cent

In 2022 werd België geconfronteerd met een tekort aan euromunten van 5, 10 en 20 cent. Sinds de coronacrisis gebruiken consumenten deze kleine munten steeds minder om hun aankopen te betalen en worden ze waarschijnlijk vergeten in een spaarpot.

Bovendien is er door de oorlog in Oekraïne en de sancties tegen Rusland een gebrek aan grondstoffen, waardoor de autoriteiten de aanvulling

van de munten niet kunnen ondersteunen. Dit heeft een tekort veroorzaakt aan munten van 5, 10 en 20 cent.

Febelfin, Unizo en Comeos riep consumenten die contant geld gebruiken daarom op om zoveel mogelijk digitaal te betalen in de winkels, ook voor kleine bedragen en vroeg consumenten die contant geld gebruiken zoveel mogelijk gepast te betalen of de kleine muntjes mee terug te nemen naar de bank.

Retail banking

Digitale inclusie

De digitale transformatie van onze samenleving is in volle gang. De banksector staat volledig achter deze ontwikkelingen, maar is zich ervan bewust dat niet iedereen zich comfortabel voelt bij deze digitalisering. Digitale ongelijkheid zoveel mogelijk wegwerken is dan ook een belangrijke uitdaging. In 2022 werden op dit vlak heel wat initiatieven genomen.

BROCHURE “BANKIEREN DE KLOK ROND”

In maart 2022 publiceerde Febelfin de storytelling **“Bankieren de klok rond”** naar aanleiding van een online enquête uitgevoerd door het onderzoeksbureau iVOX in opdracht van Febelfin. Dit document geeft een overzicht, met cijfers, van de manier waarop de Belgen vandaag hun bankzaken uitvoeren.



Brochure “Bankieren de klok rond”

INFORMATIESESSIES EN WEBINARS OVER ONLINE BANKIEREN, DIGITALE BETALINGEN EN VEILIGHEID

Febelfin **verbindt zich ertoe** om mensen die **moeite hebben met het gebruik van digitale hulpmiddelen** rechtstreeks **te ondersteunen**, maar ook door samen te werken met de organisaties die hen ondersteunen.

Daartoe werden informatiesessies en webinars georganiseerd met verschillende partners zoals de Brusselse diefstalpreventieadviseurs, WeTechCare Belgium, de Onafhankelijke Federatie van Senioren, Paradigm (voorheen CIRB), Ligo, bibliotheken, gemeenten, rusthuizen, enz.

Naargelang het doelpubliek lag het accent op de werking van online bankieren en/of online veiligheid.

In totaal werden in 2022 meer dan 50 sessies en webinars in het Frans en het Nederlands gehouden.

Focus op de “Ik ga online bankieren” sessies - Eerste ontwerp van de samenwerkingsovereenkomst met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest**, vertegenwoordigd door **Paradigm** (voorheen CIRB) en **easy.brussels**, en **Febelfin** hebben zich tot **2025** verbonden tot een **project** dat de inwoners van Brussel moet helpen meer autonoom gebruik te maken van digitale technologieën, door hen **opleidingen** aan te bieden over **online en mobiel bankieren** en door sensibiliseringscampagnes te voeren. Om deze samenwerking formeel vorm te geven, werd in juni 2022 een **overeenkomst** ondertekend.

Het eerste project dat uit dit akkoord voortvloeide was «Ik ga online bankieren». Febelfin bood in acht Brusselse gemeenten gratis informatiesessies aan over bankdiensten en digitale betalingen, aangevuld met een luik om de deelnemers bewust te maken van de verschillende vormen van fraude. **Vertegenwoordigers van verschillende banken** waren ook aanwezig om de deelnemers individueel te begeleiden door hun vragen te beantwoorden, hen te helpen bij de installatie van de app van hun bank, enz.

« In een tijd waarin de wereld steeds digitaal wordt, krijgt digitale inclusie voortdurend de aandacht van de financiële sector. Banken zorgen ervoor dat niemand achterblijft. Een deel van de bevolking heeft inderdaad een meer persoonlijke ondersteuning nodig om de overstap te maken en deze acties willen daar concreet op inspelen. »

— Karel Baert, CEO de Febelfin

BROCHURE “DIGITALE INCLUSIE”

Febelfin heeft een **brochure** samengesteld met al het materiaal dat zij ter beschikking stelt met het oog op digitale inclusie en online veiligheid. Het is een praktisch en gestructureerd overzicht voor begeleiders en consumenten van alles wat ze moeten weten om gemakkelijk en veilig online te kunnen betalen en hun financiën te beheren.

ONDERTEKENING VAN HET CHARTER DIGITALL VOOR DIGITALE INCLUSIE

Op 16 juni 2022 **ondertekende Febelfin het Charter voor Digitale Inclusie**, een initiatief van **DigitAll**. DigitAll bestaat uit een brede coalitie van particuliere en openbare ondernemingen, overheden en verenigingen en wil de digitale kloof in de Belgische samenleving overbruggen door een netwerk te ontwikkelen. Het wil mensen bewust maken van het belang van digitale inclusie en praktische oplossingen ontwikkelen die op korte en lange termijn een positieve impact zullen hebben.

LANCERING VAN DE UNIVERSELE BANKDIENST

Op 1 januari 2022 ging de **Universele bankdienst van start** (UBD).

De digitalisering van de samenleving gaat snel, maar niet iedereen houdt noodzakelijkerwijs gelijke tred met deze ontwikkelingen. Het is daarom noodzakelijk om speciale aandacht te besteden aan de groep mensen die minder of niet digitaal is.

De UBD is het resultaat van een akkoord in 2021 met de federale ministers Van Peteghem en Dermagne en staatssecretaris De Bleeker. De UBD biedt manuele overschrijvingen tegen een redelijke kostprijs aan voor mensen die minder vertrouwd zijn met digitale technologie, zodat ze volwaardig kunnen deelnemen aan het economisch leven en hun financiën kunnen beheren.

De voorwaarden en basisprincipes van de UBD werden vastgelegd in een Charter. Dit Charter bevat ook een verbintenis om de consumenten beter te informeren over het aanbod van de banken en de bijbehorende tarieven. Deze transparantie zou moeten leiden tot nog betere keuzes voor de consument.

Bovendien heeft Febelfin een **“Vraag en antwoord” opgesteld** over de UBD om de best mogelijke informatie te verstrekken aan elke klant die van deze dienst gebruik zou willen maken.



04. Duurzaam en maatschappelijk verantwoord bankieren



De **financiële sector** is zich ten volle bewust van het belang van de aanpak van **duurzaamheidsvraagstukken** in zijn activiteiten. Zij **speelt een belangrijke rol** bij de financiering van de overgang naar een meer duurzame samenleving. De sector kan bedrijven en huishoudens helpen duurzame beslissingen te nemen en hen ondersteunen via hun krediet- en investeringsbeleid.

Febelfin zette ook haar inspanningen op het vlak van duurzaamheid in de verf door enkele van haar acties op het vlak van milieu, maatschappelijke verantwoordelijkheid en goed bestuur (ESG) voor te stellen. Deze zijn gekoppeld aan de VN-doelstellingen voor duurzame ontwikkeling en werden opgenomen in een **duurzaamheidsverslag**.²

De financiële sector zet zich ook in voor **meer inclusie en diversiteit binnen de sector**, met verdere concrete initiatieven in 2022 om dit doel te bereiken.

Het bevorderen van de financiële kennis van het grote publiek, met name van jongeren, maakt ook deel uit van duurzaam bankieren voor de samenleving. Ook dit jaar stond financiële educatie centraal.

Daarnaast bleef Febelfin **aandacht besteden aan opleiding, het ontwikkelen van competenties** en het **welzijn van de werknemers in de financiële sector**. De aantrekkelijkheid van de sector als werkgever werd eveneens via diverse acties bevorderd.

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS



² Het duurzaamheidsverslag van Febelfin bevindt zich in bijlage.

Regulatory Affairs & Retail Banking

Oorlog in Oekraïne

Zodra de oorlog in Oekraïne uitbrak, kwam de banksector in actie om Oekraïense vluchtelingen te helpen.

BASISBANKDIENST

Toegang tot een bankrekening is essentieel voor het functioneren binnen onze samenleving. Daarom hebben de Belgische banken een **basisbankdienst aangeboden aan Oekraïners** die vanwege de oorlog hun land hebben moeten verlaten.

Deze dienst voorziet in een zichtrekening met een debetkaart. Zo kunnen zij een aantal basis-transacties uitvoeren. Vluchtelingen kunnen ook gewone bankrekeningen openen.

Om vluchtelingen te helpen gemakkelijker inzicht te krijgen in de manier waarop ze hun bankzaken in België moeten regelen, werd ook **concrete en praktische informatie** ontwikkeld in **verschillende talen**. Zo is er een **folder** van Febelfin over de basisbankdienst beschikbaar in het Oekraïens, Russisch, Frans, Engels, Nederlands en Duits.

De folder geeft antwoord op vragen als: wat is de basisbankdienst, wie kan ervan genieten en welke documenten zijn nodig om deze dienst aan te vragen. Deze folder werd onder meer verspreid via Fedasil en de informatiewebsite van de overheid.

Tussen februari en juli 2022 werden in België 23.309 bankrekeningen geopend door Oekraïense vluchtelingen. Meer bepaald werden 12.888 basisbankrekeningen geopend, dat is 57% van het totale aantal door Oekraïense vluchtelingen geopende bankrekeningen. De overige door Oekraïense burgers geopende rekeningen zijn gewone rekeningen.



« Na de mogelijkheid voor Oekraïense vluchtelingen om een bankrekening te openen, was dit initiatief een ander voorbeeld van de betrokkenheid van banken. De samenwerking met de minister van Financiën en de Nationale Bank heeft dit project mogelijk gemaakt. Het toont eens te meer aan dat met vereende krachten veel kan worden bereikt. »

— Karel Baert, CEO de Febelfin

OMWISSELING VAN HRYVNIA'S

Van juni tot november 2022 kregen Oekraïense vluchtelingen ook de **mogelijkheid om hun hryvnia's in** contanten op hun rekeningen bij Belgische banken te storten en **om te wisselen** tegen **euro's**. Met deze regeling wilde de Belgische banksector de Oekraïense vluchtelingen tijdens hun verblijf in België steunen.

Febelfin stelde **artikelen** op in het Oekraïens om deze mogelijkheid toe te lichten.

Retail Banking

Financiële educatie

De financiële sector zet zich al lang in voor financiële educatie en vindt het primordiaal dat deze voldoende aandacht krijgt in het onderwijstraject van jongeren. Het versterken van de financiële vorming van jongeren is een gedeelde verantwoordelijkheid waarbij naast de financiële sector ook de overheid, het onderwijs en alle andere relevante stakeholders een belangrijke rol moeten spelen. Febelfin wil alle betrokken partijen blijven ondersteunen door gratis informatieve inhoud en educatief materiaal te ontwikkelen.

In 2022 zijn tal van projecten rond financiële educatie uitgevoerd om de financiële kennis van het grote publiek en met name van jongeren te verbeteren.

Uit een **studie** van Febelfin in samenwerking met het onderzoeksbureau IndiVille blijkt inderdaad dat jongeren behoefte hebben aan meer financiële informatie. Volgens deze studie denken Belgen dat ze over voldoende financiële kennis beschikken om hun dagelijkse zaken te regelen, maar blijkt dat ze zichzelf vaak overschatten.

Deze studie benadrukt ook het gebrek aan financiële kennis bij jongeren tussen 16 en 30 jaar, die op alle onderzochte punten lager scoren dan de rest van de bevolking. Financiële basiskennis is echter van essentieel belang om goed met geld te kunnen omgaan en vermogen op te bouwen. Positief is dat jongeren via dit onderzoek hebben aangegeven dat zij op zoek zijn naar informatie om hun financiële kennis te ontwikkelen.



³ Nationale enquête van Febelfin in samenwerking met onderzoeksbureau IndiVille bij 2.164 Belgen van 16 tot 79 jaar, waarvan 746 tussen 16 en 30 jaar (maart 2022).

VERNIEUWING VAN DE WEBSITE MIJNGELDENIK.BE

Als antwoord op de vraag naar informatie van jongeren, lanceerde Febelfin de vernieuwde website mijngeldenik.be. De UX-studenten van de Karel De Grote Hogeschool dachten na over hoe de ideale website eruit zou moeten

zien en welke inhoud voor hen relevant zou zijn. Mijngeldenik.be is dus een website op maat van jongeren gemaakt door jongeren.

Op deze site belicht Febelfin verschillende aspecten van het dagelijkse financiële leven: betalingen, sparen en beleggen, lenen en wonen, en nog veel meer.

Meest gelezen

Zie alles →



ONTWIKKELING VAN EDUCATIEF MATERIAAL OVER CRYPTOCURRENCIES MET ED TV

Febelfin ontwikkelde in samenwerking met [ED TV](https://www.edtv.nl) nieuw pedagogisch materiaal over cryptomunten. Doel: jongeren wegwijs maken en hen op een objectieve manier uitleggen wat ze wel en niet moeten doen in de wereld van de cryptomunten. Ook worden hen alternatieve beleggingsoplossingen voorgelegd.

Het lesmateriaal bestaat uit een serie en kant-en-klare lesfiches, die aansluiten bij de eindtermen. Het materiaal is bedoeld voor jongeren in de derde graad van het secundair onderwijs. Het

materiaal is momenteel alleen in het Nederlands beschikbaar, maar in de loop van 2023 komt er ook een Franse versie.

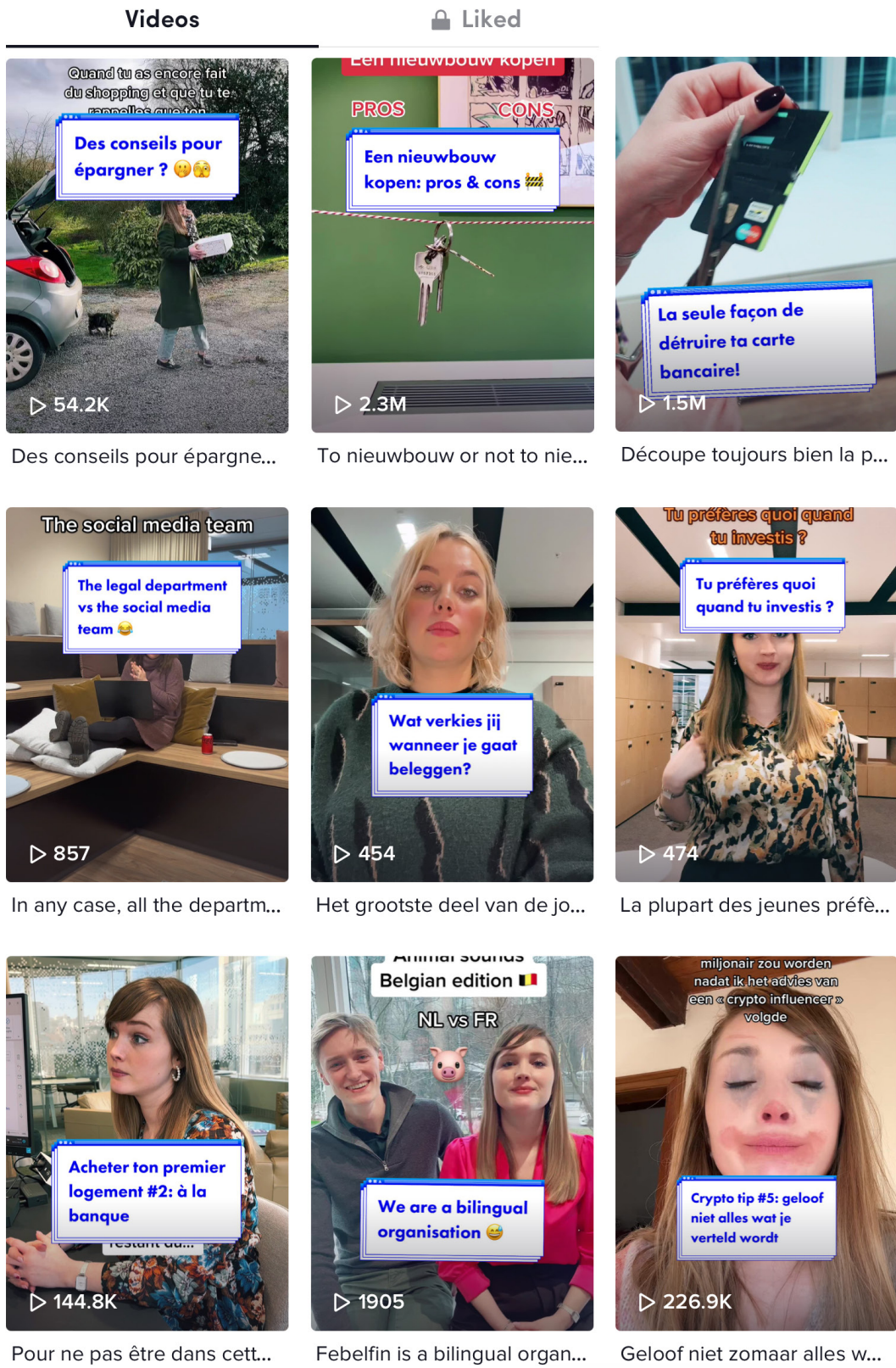


Begin van de eerste aflevering van de serie "Bits of Coins"

LANCERING VAN EEN TIKTOK-ACCOUNT

Om ook de jongere generatie te bereiken, heeft Febelfin een **nieuw TikTok-kanaal gecreëerd dat**

jongeren informeert over allerlei onderwerpen: online fraude, cryptomunten, digitale betalingen, enz. In lijn met de nieuwe trends staat dit account vol informatieve tips en advies. En het is een succes, met enkele video's die viraal gingen en elk meer dan 1,5 miljoen views hadden.



Voorbeelden van video's van het TikTok-account van Febelfin.

SAMENWERKING MET TADA

In het kader van het Digital Skills Fund Belgium, heeft Febelfin **workshops over geld georganiseerd** in samenwerking met **TADA** (ToekomstATELIERdeAvenir). TADA is een leernetwerk dat sociaal kwetsbare jongeren

wil empoweren en integreren door burgers en bedrijven erbij te betrekken.

Gedurende twee weekends gaven 12 collega's van Febelfin workshops over online bankieren, digitaal betalen en online fraude aan ongeveer 120 jongeren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.



Workshops geleid door Febelfin in samenwerking met ToekomstATELIERdeAvenir



In dit kader werd ook een **boekje met educatieve spelletjes "The FinFun Games"** gelanceerd met kruiswoordraadsels, woordzoekers, tips over internetbankieren, betalingen en veiligheid.

Spelboekje over bankdiensten en online veiligheid

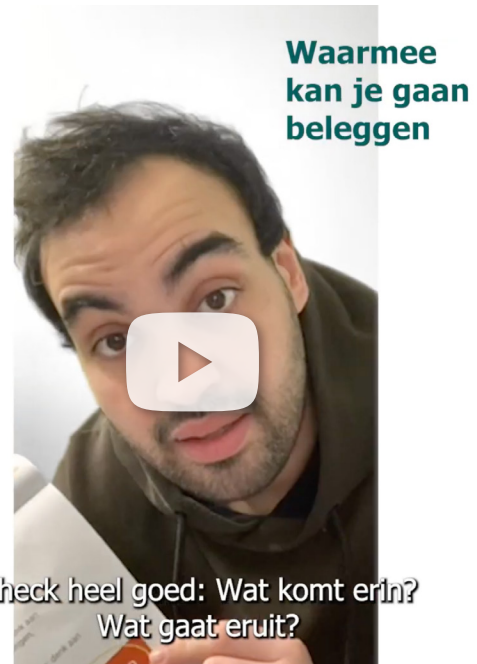
Asset Management & Private Banking

Financiële educatie op het gebied van beleggingen

Febelfin en haar constituerende vereniging, de Belgische Vereniging van Vermogensbeheerders (BEAMA), moedigen iedereen, en in het bijzonder jonge professionals, aan om **kennis op te doen over spaar- en beleggingsproducten en de risico's die daaraan verbonden zijn**. Kennis van financiële begrippen en de financiële vaardigheden om die kennis te gebruiken, zijn essentieel om goede beslissingen te nemen bij het beheer van spaargelden.

In dit verband heeft de sector vorig jaar verschillende initiatieven genomen om de financiële educatie van beleggers te bevorderen, waaronder het opstellen van de **brochure** "Beleggen voor een betere toekomst", die vijf tips bevat om meer met je spaargeld te doen. Over dit thema werd ook een video gemaakt.

De **website van BEAMA** werd ook grondig vernieuwd, met een rubriek specifiek gewijd aan **financiële educatie**.



Video "5 tips om meer te doen met je spaargeld"

Beleggen voor een betere toekomst

5 tips om meer te doen met je spaargeld



Corporate banking & Sustainable Finance

Bedrijven en duurzaamheid

Duurzame ontwikkeling is een van de belangrijkste kwesties en uitdagingen waarmee de samenleving vandaag wordt geconfronteerd. Bedrijven hebben een grote verantwoordelijkheid om de samenleving als geheel duurzamer te maken. Daarom zijn er in 2022 verschillende initiatieven op dit vlak genomen.

BROCHURE “HOE ESG-RAPPORTERING HET VERSCHIL KAN MAKEN VOOR JOUW ONDERNEMING”

Steeds meer bedrijven gebruiken de duurzaamheids- of ESG-criteria voor hun rapportering. ESG is gebaseerd op drie pijlers: milieu, maatschappij en governance. In wezen stelt ESG-rapportering bedrijven in staat om op eenvoudige en transparante wijze te communiceren over de gevolgen op sociaal en milieuvlak van hun activiteiten en hun bestuur. Dankzij deze rapportering kunnen ondernemingen aantonen dat zij bijdragen aan een duurzamere wereld.

Maar hoe zet je deze innovatie in je bedrijf in gang? En hoe meet en beheer je de overgang naar meer duurzaamheid? Febelfin heeft een **praktische brochure voor bedrijven** opgesteld, die de belangrijkste principes van **ESG-rapportering** uiteenzet, de voordelen van dergelijke rapportering opsomt en enkele concrete voorbeelden geeft.



FINCAFÉ OVER “DUURZAAMHEID EN ESG-RAPPORTERING VOOR ONDERNEMERS”

In februari 2022 organiseerden Febelfin en het VBO een virtuele editie van het **Fincafé**, rond het thema “Duurzaamheid en ESG-rapportering voor ondernemers”.

Voor deze gelegenheid werden enkele van de meest ervaren deskundigen inzake duurzaamheid en daaraan gekoppelde wetgeving uitgenodigd om het belang van duurzaamheidsrapportering en de impact op beleggings- en financieringsactiviteiten te bespreken. Aan tafel zaten Vanessa Biebel (COO en Executive Manager van het Competence Centre Sustainability & Circular Economy bij het VBO), Catherine Delanghe (KMO Consultant bij Guberna), Tom Van den Berghe (Director Sustainable Finance bij Febelfin) en Johan Eyckmans (Professor Environmental Economics aan de KUL). Het debat werd aangevuld met inspirerende getuigenissen van ondernemers.



Cover van de brochure rond ESG-rapportering



Z-SUSTAINABLE FINANCE

Febelfin werkte samen met het **VBO en Kanaal Z** om het thema duurzaam ondernemen in de kijker te zetten: de **reeks Z-Sustainable Finance** ging dieper in op de mogelijkheden rond duurzame bedrijven en ESG-rapportering. Experts en kmo-ondernemers legden uit waarom een strategie gebaseerd op duurzame doelstellingen en ESG-rapportering nuttig en noodzakelijk zijn.

ESG-PAPER: HET KLIMAAT EN DE BELGISCHE ECONOMIE

De Europese Unie moet tegen 2050 koolstof-neutraal zijn. Dat is de doelstelling van de Europese Commissie die moet worden bereikt door een reeks maatregelen.

Febelfin heeft **samen met de UWE, het VBO en VOKA een paper opgesteld** om de **impact van het Europese klimaatplan op bedrijven**, de gevolgen voor de **arbeidsmarkt** en de **concurrentiepositie**, enz. toe te lichten. Deze ESG-Paper vat de belangrijkste punten samen. Dit document werd verspreid via de kanalen van Febelfin en haar partners en werd ook per e-mail naar de betrokken federaties gestuurd.



DE CSRD (RICHTLIJN DUURZAAMHEIDSRAPPORTERING DOOR ONDERNEMINGEN)

De CSRD heeft de vereisten van de richtlijn niet-financiële rapportering (NFRD) gewijzigd. Het toepassingsgebied van de CSRD breidt zich ook uit tot grote ondernemingen en ondernemingen die aan een gereguleerde markt zijn genoteerd. Bovendien vereist de CSRD de controle van gerapporteerde informatie en voert zij meer gedetailleerde rapporteringvereisten in. Ten slotte schrijft de richtlijn voor dat ondernemingen die aan het Europees centraal toegangspunt gerapporteerde informatie van een digitaal label moeten voorzien.

Dit is een **belangrijke regelgeving voor Febelfin**, aangezien financiële instellingen meestal onder het toepassingsgebied van de CSRD vallen en dus een praktische aanpak nodig hebben.

Bovendien maken financiële instellingen gebruik van ESG-gegevens: ze hebben de gegevens van hun klanten nodig om aan hun eigen prudentiële en rapporteringsvereisten te voldoen en de CSRD regelt dit. KMO's vertegenwoordigen ook een groot deel van het professionele klantenbestand van Belgische banken. Zij vallen niet onder het toepassingsgebied van de CSRD, maar ook voor hen kan een eventuele "lichtere" rapportering belangrijk zijn in hun relaties met hun stakeholders.

Febelfin streeft naar een **rapporteringskader dat pragmatisch** (de bank als rapporterende entiteit), **doelgericht** (de bank als gebruiker van de ESG-gegevens van de onderneming) en **proportioneel** (ook haalbaar voor KMO's) is.

Instellingen die onder het toepassingsgebied van de richtlijn vallen, zullen vanaf 2025 de nieuwe CSRD-normen op hun rapportering over 2024 moeten toepassen.

DE CSDD (CORPORATE SUSTAINABILITY DUE DILIGENCE DIRECTIVE)

Dit voorstel van de Europese Commissie heeft tot doel duurzaam en verantwoord gedrag van bedrijven in hun activiteiten en bestuur te bevorderen. De nieuwe verordening zal ervoor zorgen dat bedrijven de negatieve effecten van hun acties in hun waardeketens aanpakken, zowel binnen als buiten de EU.

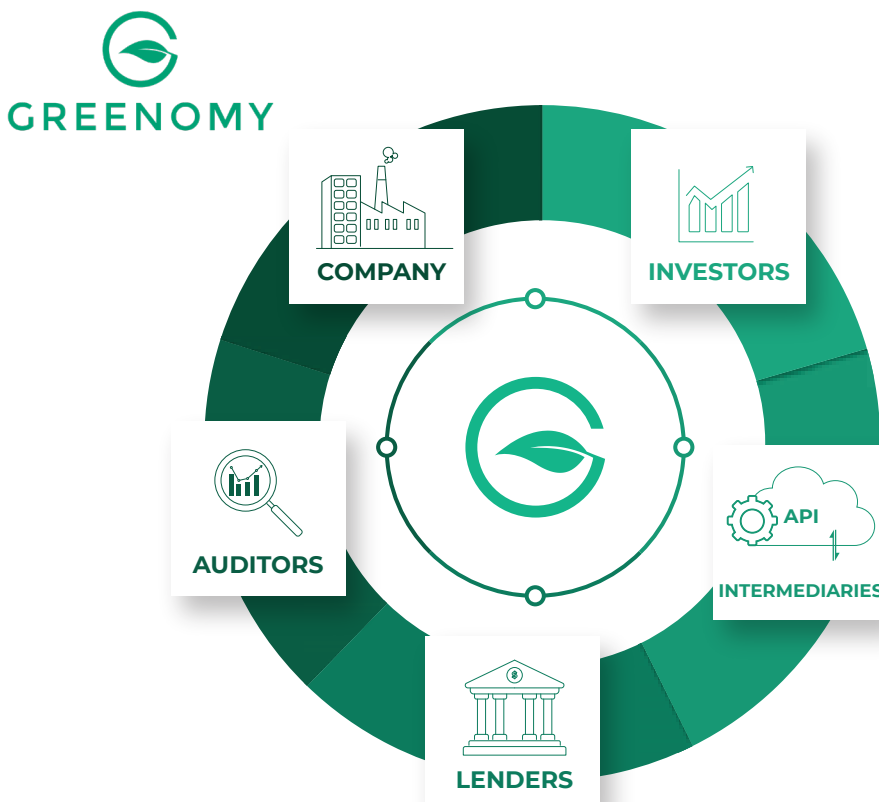
Febelfin **steunt de doelstellingen van het voorstel**: de mensenrechten respecteren en de

bescherming van het milieu bevorderen, gelijke concurrentievoorwaarden scheppen en versnippering tussen de lidstaten voorkomen. Er werd echter nadrukkelijk gewezen op een gebrek aan duidelijkheid in de tekst en in bepaalde begrippen, hetgeen zou kunnen leiden tot meerdere interpretaties, rechtsonzekerheid en echte versnippering tussen de lidstaten. Bovendien wordt de lidstaten een grote speelruimte gelaten bij de omzetting van de toekomstige richtlijn, waardoor het risico van overregulering zou kunnen ontstaan. Daarom moet het wetgevingsproces ook in 2023 nauwlettend worden gevolgd.

GREENOMY

Febelfin is ook **initiatiefnemer van een pilotproject rond ESG-rapportering**. Het project met het Belgische "Regtech" Greenomy voorziet bedrijven van een tool om te voldoen aan hun ESG-rapporteringsverplichtingen, in het bijzonder met betrekking tot de verplichtingen in verband met de Europese Taxonomie. Wij zitten momenteel in een zogenaamde testfase van het tool om na te gaan of deze voldoet aan de verwachtingen van de betrokken banken en de enkele tientallen van hun professionele klanten die zijn uitgenodigd om

deel te nemen. Tijdens deze testfase zal de nadruk blijven liggen op de rapportering in verband met de Europese Taxonomie, aangezien bedrijven dit soort rapportering al moeten uitvoeren. In de toekomst zou het Greenomy-platform kunnen tegemoet komen aan 4 Europese wetgevingen: European Taxonomy, EBA Pillar 3, CSRD en SFDR. Het is een instrument dat voor elke onderneming toegankelijk is door rechtstreeks contact op te nemen met Greenomy.





FINANCIERING VAN DE CIRCULAIRE ECONOMIE

Febelfin is **lid van de stuurgroep van Vlaanderen Circulair** en, samen met PMV, **leider van de Hefboom Financiering** ook bij Vlaanderen Circulair.

In dat verband heeft **Febelfin**, samen met vertegenwoordigers van banken en leasingmaatschappijen, **meegewerkt** aan een studie over de **financiering van de circulaire economie** die in opdracht van Vlaanderen Circulair werd uitgevoerd door KPMG. Doel van deze studie is na te gaan wat er nodig is om de circulaire economie te intensiveren en te versnellen, in verband met de Hefboom Financiering in het kader van het programma Vlaanderen Circulair.

Als vervolg op deze studie wordt onder auspiciën van de initiatiefnemers van Hefboom Financiering verder gewerkt aan de verbreding van het financieringsaanbod en het standaardiseren en 'circular-proof' maken van de kaders voor risico-beoordeling.

Sustainable Finance

Beleidsopties voor een Belgische strategie over duurzame financiering

Dit is een project dat in oktober 2021 door de ministers Khatibi en Van Peteghem is gelanceerd om **beleidsopties (policy options) te ontwikkelen** voor een **Belgische strategie voor duurzame financiering**.

Deze toekomststrategie heeft drie doelstellingen:

- De financiële sector duurzamer maken, door deze te helpen zich af te stemmen op ESG-overwegingen en ESG-risico's in zijn beslissingen te integreren, met een duidelijke visie en een duidelijk kader.
- De federale regering en instellingen versterken als duurzame investeerder(s), om een katalysator te worden voor ESG-afstemming, en internationale en Europese verbintenissen (zoals het Akkoord van Parijs) uit te voeren.
- De samenhang en naleving van de Europese agenda voor duurzame financiering door de Belgische actoren ondersteunen, door hun adequate instrumenten en regelgevende ondersteuning te bieden, hoewel het doel blijft om verder te gaan dan het regelgevingskader van de EU.

Dit is een belangrijk initiatief voor Febelfin omdat, ook al blijft nog af te wachten welke beleidsopties zich zullen vertalen in reële en concrete beleidskeuzes door de Belgische regering, het toch nodig is om nauwlettend **op te volgen of deze beleidsopties redelijk en haalbaar zijn**.

Toch is het positief dat de regering een actievere rol wil spelen op het gebied van duurzame financiering. Sommige beleidsopties kunnen een weerspiegeling zijn van bestaande eisen van de financiële sector aan de overheid, zoals toegang tot EPC-databases, ESG-gegevens van kmo's, enz. Deze mogen echter niet leiden tot extra eisen aan de EU-wetgeving inzake duurzame financiering.

Label Towards Sustainability

In februari 2019 werd het initiatief Towards Sustainability gelanceerd onder leiding van Febelfin en in overleg met stakeholders binnen en buiten de financiële sector. Het was in de eerste plaats de bedoeling om via een kwaliteitsnorm minimumeisen voor duurzame financiële producten vast te leggen maar ook om individuele en institutionele beleggers een instrument - het label - te bieden dat hen begeleidt in hun zoektocht naar duurzame beleggingsoplossingen. In 2021 werd deze kwaliteitsnorm herzien en versterkt om de criteria van het label te verfijnen en de norm in overeenstemming te brengen met de Europese regelgeving. Deze **herziening trad in werking in 2022**. Febelfin **steunde dit proces**, dat bevestigt dat de **Belgische financiële sector in Europa een voortrekkersrol speelt op het vlak van duur-**



zaamheid. Het streefdoel van deze versterkte norm is de impact van het label nog te vergroten en meer financiële instellingen en beleggers op het pad naar een duurzame economie te brengen. Eind 2022 waren er meer dan 700 gelabelde producten, beheerd door meer dan 100 financiële instellingen in 10 verschillende landen en goed voor meer dan 470 miljard euro.

Febelfin Connect 2022: een editie in het teken van duurzaamheid

Na twee jaren die in het teken stonden van de coronapandemie, kon het jaarlijkse Connect-evenement van Febelfin weer plaatsvinden op 28 maart 2022. Deze editie stond in het teken van duurzaamheid in de financiële sector en werd uitgezonden door Kanaal Z.

Voor de uiteenzettingen over dit belangrijke thema volgden verschillende vooraanstaande sprekers elkaar op. De inleiding werd verzorgd door de CEO van Febelfin, Karel Baert, gevolgd

door keynote speeches van Vincent Van Peteghem, vicepremier en minister van Financiën, en Andrea Enria, voorzitter van de Raad voor Prudentieel Toezicht van de Europese Centrale Bank. Laatstgenoemde schetste de actuele uitdagingen van de sector. Daarna volgde een debat over duurzaamheid met Hilde Vernailen, voorzitter van Assuralia, Dirk Wouters, vicevoorzitter van Febelfin en Marie Lambert, hoogleraar duurzame financiering aan de Universiteit van Luik. De **slottoespraak** werd gehouden door Johan Thijs, voorzitter van Febelfin.

Het evenement toonde aan dat de financiële sector een **grote verantwoordelijkheid heeft in de overgang naar een duurzame samenleving**. Alle sprekers op het podium hadden hun eigen ideeën over hoe deze transitie in goede banen te leiden en te organiseren, maar allen waren het eens over het belang en de urgentie van deze enorme uitdaging.

Deze editie was in ieder geval een succes: meer dan 300 mensen gingen in op de uitnodiging.



Aftermovie van het evenement Febelfin Connect – editie 2022

Regulatory affairs & Asset Management & Private Banking

Duurzaam beleggen: overzicht van de voorkeuren van klanten op het vlak van duurzaamheid



Sinds 2 augustus 2022 legt de nieuwe Europese Gedelegeerde Verordening **MIFID II** extra regels op aan beleggingsondernemingen wanneer beleggers advies vragen over beleggingen of vermogensbeheer. Naast de traditionele vragen over de kennis en ervaring, de financiële draagkracht en de beleggingsdoelstellingen van de klant, **moet de beleggingsonderneming voortaan ook vragen over de duurzaamheidsvoorkeuren van de klant opnemen in de profielbeoordelings-tests** en klanten die dat wensen op deze voorkeuren afgestemde producten aanbieden.

Febelfin ondersteunt uiteraard de doelstellingen van deze wetgeving, die in het verlengde ligt van de doelstellingen van de Europese Green Deal. Overtuigd van de belangrijke rol van de financiële sector in de overgang naar een duurzame samenleving, **publiceerde Febelfin samen met Assuralia in juli 2022 een brochure om deze nieuwe regels toe te lichten** en beleggers te informeren over het bestaan van duurzame financiële instrumenten.

Overzicht van de brochure over de nieuwe MiFID/IDD-regels.

De aantrekkingskracht van duurzame beleggingen neemt toe: volgens een recente studie van IndiVilLe in opdracht van Febelfin in 2022 beschouwt bijna één Belg op drie (28%) duurzaamheid als het belangrijkste aspect van een belegging. Jonge beleggers hechten zelfs meer belang aan duurzaamheid (48%) dan aan rendement (38%).

In het najaar van 2022 hebben vermogensbeheerders zich zo goed mogelijk voorbereid om distributeurs de nodige informatie te verstrekken, zodat zij producten kunnen rangschikken volgens de bovengenoemde duurzaamheidsvoorkeuren. Een van de belangrijkste uitdagingen in dit verband is tegemoetkomen aan het gebrek aan gegevens die vermogensbeheerders zelf nodig hebben om de wetgeving toe te passen.

Retail Banking

Klimaatdoelstellingen: initiatieven van de kredietsector

De kredietsector zet zich al verscheidene jaren in om bij te dragen tot de verwezenlijking van de op Europees, nationaal en regionaal niveau vastgelegde energiedoelstellingen. Deze omvatten een aanzienlijke verbetering van de energie-efficiëntie van particuliere woningen.

De **Beroepsvereniging van het Krediet**, een constituerende vereniging van Febelfin, heeft meegewerkt aan de ontwikkeling van het **Energy Efficient Mortgages Initiative (EEMI)** en het **Energy Efficient Mortgage Label (EEM)**, een initiatief van de European Mortgage Federation (EMF) met steun van de Europese Commissie. Doel van dit initiatief is de energieprestaties van gebouwen te verbeteren door middel van stimulanzen gekoppeld aan hypothecaire leningen.

De energiecrisis heeft ook aangetoond dat beleidsbeslissingen nodig zijn om energierenovatie te stimuleren. De Vlaamse regering heeft beslist dat woningen met een EPC E- of F-label vanaf 2023 binnen de 5 jaar na aankoop gerenoveerd moeten worden tot minstens een D-label.

Het energieprestatiecertificaat (EPC) wordt

beschouwd als het sleutelement voor een objectieve en nauwkeurige beoordeling van de energie-efficiëntie van een woning. Voor de kredietsector is de toegang tot de EPC-databanken van cruciaal belang om geautomatiseerde en beveiligde informatie te verkrijgen. Het Vlaamse Gewest geeft toegang tot zijn databank van energieprestatiecertificaten, maar een beperkte bewaartermijn van 3 maanden en een verbod om de gegevens te gebruiken voor rapportering aan de Europese instellingen of de Nationale Bank van België beperken het gebruik ervan. Deze beperkingen moeten worden opgeheven.

De Nationale Bank van België hecht ook steeds meer belang aan energiezuinige woningen die door kredietverstrekkers als onderpand worden genomen. Een omzendbrief van 2020 verplicht banken en verzekeraars die onder haar toezicht staan om gegevens over de energie-efficiëntie van deze woningen te verzamelen en op te slaan. In 2022 vond overleg plaats met de Waalse autoriteiten en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om te bepalen welke concrete acties moeten worden ondernomen om ook toegang te krijgen tot de databanken van deze gewesten.

Social Affairs

Diversiteit en inclusie

De banksector wil een voorbeeld zijn voor een inclusieve en diverse manier van nadenken, besturen en beslissen. Daartoe werden, en worden nog steeds diverse initiatieven genomen.

In 2022 ondertekende Febelfin een **nieuwe samenwerking met Actiris** om de **multiculturele inclusie** in de financiële sector te versterken. Rekruteringsinspanningen, vooroordelen en microagressie aanpakken en mentoring zijn sleutelementen van dit actieplan.

Om meer vrouwen aan te trekken voor IT-beroepen in de financiële sector heeft Febelfin samen met **Agoria en de ULB-VUB het programma "S.HE Goes Digital: Executive Master in Digital and IT Essentials"** gelanceerd. Het doel van dit programma van één jaar, inclusief stage en mentoring, is een studentenpopulatie van minstens 50% vrouwen.

Wo.Men in Finance, een vereniging van alle grote financiële instellingen, was ook in 2022 zeer actief. Na de bevragingen over multiculturele inclusie in de financiële sector (2020) en over LGBTQIA+ inclusie (2021) lanceerde Wo.Men in Finance in 2022 een **enquête over de factoren die een carrière van vrouwen in de financiële sector in de weg staan**.

De conclusies van dit onderzoek werden voorgelegd aan de CEO's van de sector. Er zijn drie belangrijke redenen waarom vrouwen, vooral binnen het hoger management, overwegen hun functie te verlaten: bedrijfscultuur, politieke spelletjes en leiderschapstijl. Het evenwicht tussen werk en privéleven is weliswaar belangrijk, maar speelt geen rol bij de overweging om de job te verlaten.

De publieke en politieke zichtbaarheid van Wo.Men in Finance nam in 2022 verder toe: op hun internationale conferentie in juni spraken de premier, de Europese commissaris voor Gelijkheid

Helena Dalli en de vicevoorzitter van het Europees Parlement Evelyn Regner over het unieke karakter van dit initiatief. Meer dan 700 deelnemers waren aanwezig.



**WO·MEN
IN FINANCE**
BELGIUM

Wo.Men in Finance telt nu 50 aangesloten instellingen die elk jaar hun glazen plafond en vooruitgang op alle niveaus meten. Voor het eerst heeft de sector de drempel van 30% vrouwen in het hoger management overschreden. Lees meer in het **laatste jaarverslag** van Wo.men in Finance (in het Engels).

Recht op deconnectie

De wet van 3 oktober 2022 houdende diverse bepalingen inzake tewerkstelling kent werknemers een recht toe om offline te zijn (recht op deconnectie).

Volgens de wet moeten de modaliteiten van het recht op deconnectie en de mechanismen voor de regulering van het gebruik van digitale tools het voorwerp uitmaken van een CAO op bedrijfsniveau met het oog op het naleven van de rusttijden en het evenwicht tussen werk en privéleven.

De banksector heeft als eerste een aanvullende collectieve arbeidsovereenkomst gesloten, die van toepassing is op ondernemingen die op 1 januari 2023 nog geen collectieve arbeidsovereenkomst of bepalingen in het arbeidsreglement hadden.

Er wordt ook gewerkt aan een e-learningcursus over het recht op deconnectie, die naar verwachting in de loop van 2023 zal worden voorgesteld. Daarin zullen het rechtskader en de meest voorkomende soorten risico's worden uitgelegd en zullen preventie-instrumenten worden aangeboden.

Burn-out

Burn-out is een maatschappelijk probleem. Om dit probleem aan te pakken is onder andere de financiële sector uitgekozen om deel te nemen aan een proefproject. Daarmee was de financiële sector **een van de eerste die met de overheid**

« Op 31 december 2021 en sinds de start van het project heeft de administratie in totaal 1050 aanvraagformulieren voor screening ontvangen waarvan 229 (21,8%) van de banksector. »

— Wien De Geyter - Secretaris-generaal van Febelfin

samenwerkte om dit probleem op een professionele en menselijke manier **aan te pakken**. In januari 2019 had het Federaal Agentschap voor Arbeidsrisico's (Fedris) het project gelanceerd. Het ging om een specifiek ondersteuningsprogramma (sessies met een psycholoog, enz.) voor werknemers die te kampen hebben met, of risico lopen op een burn-out. Hoewel deze regeling eerst alleen beschikbaar was voor ziekenhuizen en banken, werd de toegang in 2021 uitgebreid tot andere zorgsectoren (ambulanciers, geneesheren-specialisten enz.). Zij is ook uitgebreid voor de jaren 2022 en 2023.

The Search for Talent in the Financial Sector

De financiële sector is op zoek naar **nieuw talent**. Om dit probleem aan te pakken organiseerde het Belgian Finance Centre (BFC), in samenwerking met Febelfin en Assuralia, een groot avonddebat onder de titel « **Search for Talent in the Financial Sector** ». Dit vond plaats eind juni 2022.

Karel Baert, CEO van Febelfin, was de keynote speaker van het evenement. Het panel van gasten bestond uit Bruno Colmant (voorzitter van het BFC), Heidi Delobelle (CEO van AG Insurance), Ian Knapen (directeur Corporate Relations van Capitant), Corentin Wéra (voorzitter van Capitant

Luik), Manon George (Projects board member van Capitant Luik) en Lieve Mostrey (CEO van Euroclear). De belangrijkste thema's van de avond waren het imago van de financiële sector, voortdurende digitalisering, diversiteit en inclusie, en duurzaamheid. Ongeveer 250 mensen woonden het evenement bij.

Ten slotte, nog steeds over de zoektocht naar talent, had Febelfin **een interview** met Wien de Geyter, secretaris-generaal van Febelfin, en Barbara Van Speybroeck, communicatiedirecteur bij Assuralia, dat ook werd verspreid via diverse communicatiekanalen.



**Search for
talent in the
financial sector**



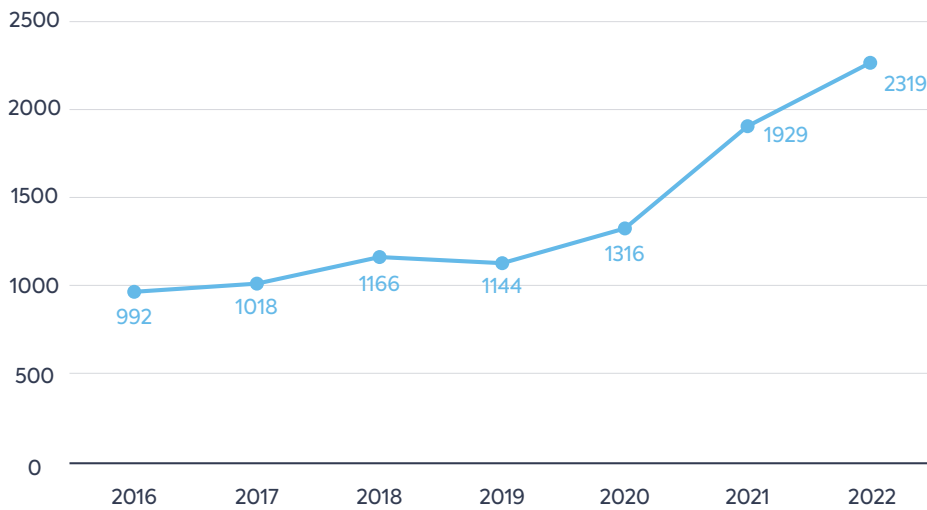
Fin Talent

Fin Talent is het geheel van sectorale initiatieven, door Febelfin gesteund, en waarvan Febelfin Academy het opleidingsgedeelte ontwikkelt. Doel is de talenten van werknemers in de financiële sector beter te ontwikkelen.

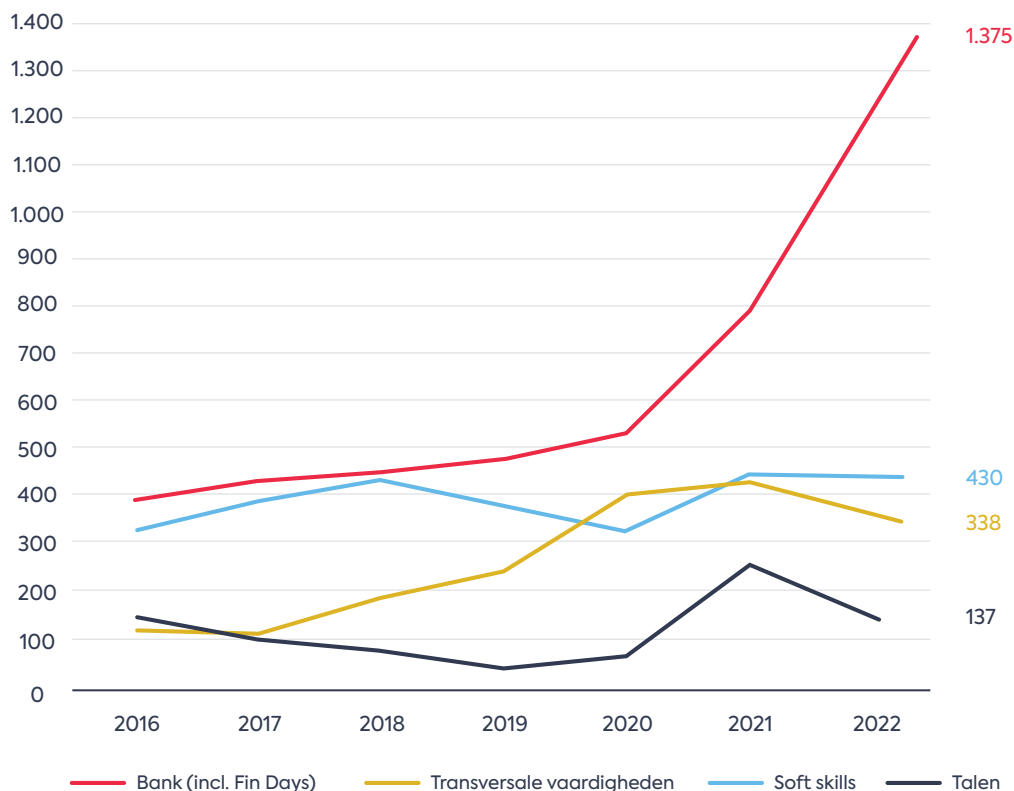
ELAN+

Het opleidingsinitiatief **Elan+** richt zich tot alle personeelsleden in de banksector. Febelfin Academy en de sociale partners van de banksector slaan ook in 2022 de handen in elkaar om een aangepaste opleiding aan te bieden.

Elan+ Inschrijvingen per jaar



Aantal inschrijvers per initiatief:

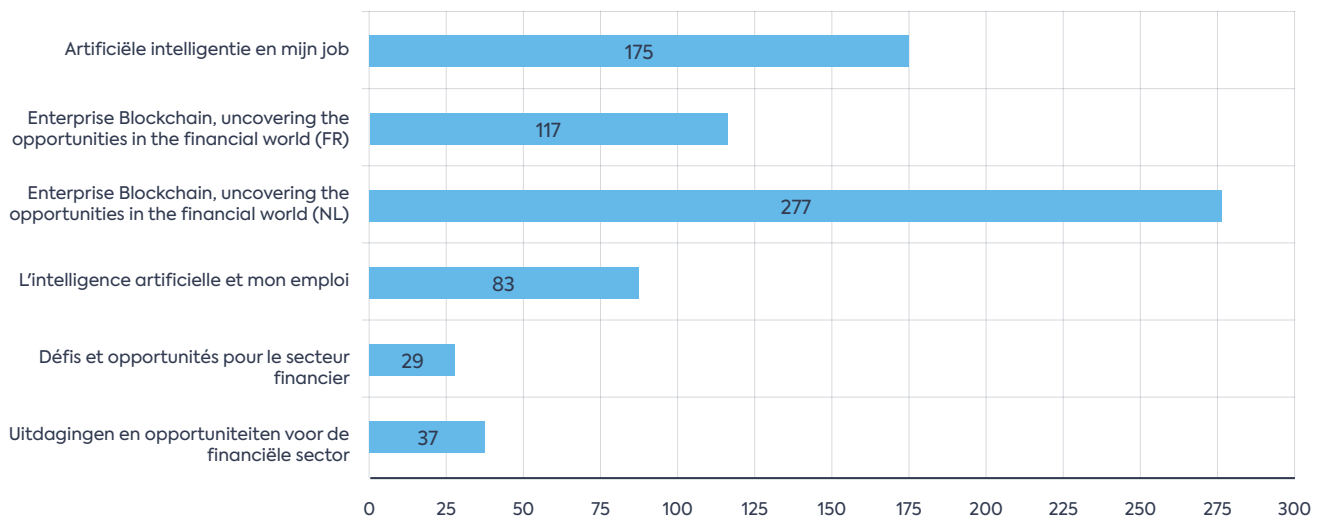




FIN DAYS

De Fin Days bestaan uit **opleidingsessies van een halve dag** over **grote uitdagingen** waar banken voor staan (of zullen komen te staan). Aan de hand van de verschillende besproken thema's wordt de deelnemers gevraagd een link te leggen met de mogelijke impact van elke uitdaging op het werk van de medewerker. In 2022 waren de thema's van de sessies: uitdagingen en kansen voor de financiële sector, artificiële intelligentie en blockchain.

Aantal inschrijvingen per Fin Day



FIN COMPETITION

Eind 2022 organiseerde Febelfin Academy de 3e editie van de Fin Competition. De Fin Competition is een initiatief van de financiële sector met als doel enerzijds de bedrijfswereld en de wereld van het hoger onderwijs dichter bij elkaar te brengen en anderzijds studenten een echt inzicht te geven in de financiële wereld.

Deze **wedstrijd tussen hogescholen** bepaalt wie van de deelnemende teams de "beste digitale bank" van België is. Gedurende 2 maanden namen verschillende teams het tegen elkaar op in 7 proeven rond het thema bankieren. De beste teams (één per school) mochten deelnemen aan de Grote finale en de wedstrijd werd uiteindelijk gewonnen door de Arteveldehogeschool.



De ultieme sprong in finance



Tot slot

Tijd om de balans op te maken. 2022 was uiteraard een jaar vol projecten, realisaties en engagements. De sector heeft consequent gewerkt aan oplossingen voor de uitdagingen op menselijk, geopolitiek en sociaaleconomisch vlak van het afgelopen jaar. Nu is het tijd om ons volledig te richten op 2023, dat ook een uitdagend jaar belooft te worden.

Wij willen een bloeiende sector zijn in een meer duurzame samenleving en bijdragen aan een betrouwbare, efficiënte en veilige economie door innovatie en digitalisering.

Daartoe zullen wij onze deskundigheid en ervaring blijven delen met overheden, beleidsmakers en andere stakeholders om samen doeltreffende en passende oplossingen voor de toekomst te vinden.

Tot slot zullen wij als federatie onze leden blijven steunen met initiatieven die zijn afgestemd op onze strategische prioriteiten. Wij zullen ons blijven inzetten om onze leden en de samenleving te ondersteunen.

Want samen bouwen we aan de wereld van morgen.



BIJLAGE: HET DUURZAAMHEIDSVERSLAG VAN FEBELFIN

Febelfin werkt al geruime tijd rond duurzaamheid, in de breedste zin van het woord.

In 2022 onderzocht het Febelfin-team opnieuw hoe we via onze kernactiviteiten een duurzame bijdrage kunnen leveren. Febelfin legde daarbij de nadruk op inspanningen en initiatieven waarmee ze als federatie van de financiële sector haar leden kan helpen en ondersteunen om hun positieve maatschappelijke impact te maximaliseren en zo de maatschappelijke bijdrage van de financiële sector aan de duurzame transitie te versterken. Samen met onze leden blijven wij werken aan oplossingen voor de maatschappelijke uitdaging van "meer duurzaam worden" (bijvoorbeeld door

het aanbieden van groene renovatieleningen en duurzame beleggingsproducten), maar ook aan maatschappelijke initiatieven om inclusie te bevorderen.

Febelfin denkt niet alleen duurzaam, maar wil ook duurzaam zijn en dit op een transparante manier communiceren naar haar leden en stakeholders.

In het onderstaand overzicht lichten we een aantal verwezenlijkingen op het vlak van "milieu", "maatschappij" en "governance" (ESG) toe. Daarbij leggen we een verband met de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (DOD).

ENVIRONMENT

13 CLIMATE ACTION



Algemeen:

- Ondersteuning van de leden bij de integratie van de Europese taxonomie
- Ondersteuning van de energierenovatie van gebouwen (particulieren en bedrijven) via hypothecaire leningen
- Leden helpen om voorkeuren op het vlak van duurzaamheid te integreren in beleggersprofielen en regels voor de bescherming van beleggers (MiFID)
- Ondernemingen bewustmaken van het belang van duurzaamheid en ESG-rapportering en individuele ondersteuning van ondernemingen door de leden op het vlak van klimaattransitie en investeringsplanning

Intern bestuur:

- Inspanningen op het gebied van intern mobiliteitsbeleid: elektrische fiets; mogelijkheid om de fiets en elektrische wagens op te laden; flexibel mobiliteitsbudget...
- Interne energiebesparende maatregelen: aandacht voor elektriciteitsbesparing, verwarming en verlichting, zonnepanelen, groene daken, beperkt gebruik van printers, duurzaam beleid inzake afvalverwerking en recycling, enz.



- Beheer en ontwikkeling van een norm voor "duurzame financiële producten" (Towards Sustainability-label)
- Ontwikkeling van financieringsoplossingen ter ondersteuning van de circulaire economie, met name via financiële leasing: chartert voor de circulaire economie
- Ondersteuning van de leden bij de toenemende integratie van ESG-aspecten (bv. communicatie over ESG-verslagen, ...)

SOCIAL



- Ontwikkeling en verstrekking van steunmaatregelen in het kader van de coronacrisis en energiecrisis aan particulieren en ondernemingen
- Talrijke studies, acties en samenwerkingsverbanden op het gebied van digitale inclusie, met name voor kwetsbare groepen
- Verantwoord lenen en bestrijding van overmatige schuldenlast
- Handhaving van de toegankelijkheid van bankdiensten door het aanbieden van basisbankdiensten aan particulieren en het invoeren van de universele bankdienst (UBD) en de 10 actiepunten ter bevordering van (digitale) inclusie, ondertekenen van het charter Digit All, ...



- Tal van initiatieven op het gebied van financiële en digitale geletterdheid voor verschillende doelgroepen
- Sensibilisering van het grote publiek rond cybersecurity
- Informatiesessies over online bankieren, digitale betalingen en online veiligheid



- Acties en campagnes ter verbetering van de genderdiversiteit en inclusie in de sector (bv. inclusiecampagne en ontwikkeling van instrumenten ter verbetering van de inclusie)
- Acties en initiatieven ter bestrijding van alle vormen van discriminatie (afkomst, godsdienst, enz.)
- Deelname aan de "Rondetafel over toegang tot financiering voor vrouwelijke ondernemers".
- Samenwerking met andere sectoren en ondernemingen voor meer gendergelijkheid (bv. inclusieve panels)
- Project Wo.Men in finance
- Aanstelling van een inclusiecoördinator die het inclusiebeleid intern en extern verder ontwikkelt
- Initiatieven voor klanten met een handicap
- Organiseren van evenementen met een evenwichtige vertegenwoordiging van mannelijke en vrouwelijke sprekers

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH



- Creëren van instrumenten om investeringen te kanaliseren naar economische overgang en herstel
- Inspanningen om de financiële sector te positioneren als een aantrekkelijke werkgever
- Investeren in permanente opleiding van het personeel
- Initiatieven om het evenwicht tussen werk en privéleven te controleren, met inbegrip van het structurele kader voor telewerken
- Eerste sector in België met een CAO over deconnectie
- Initiatieven ter ondersteuning van het personeel bij de digitale omschakeling
- Inspanningen voor loononderhandelingen en handhaving van een concurrerend loonpakket
- Intern personeelsbeleid: mogelijkheid tot telewerken; flexibele werktijden; aandacht voor diversiteit; genderneutrale vacatures; opleiding; aandacht voor ergonomie en mogelijke stressfactoren op het werk...

GOVERNANCE

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH



- Intern bestuur van Febelfin: een steeds groter deel van de beschikbare reserves beleggen in duurzame producten (fondsen)

16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS



- Initiatieven en nieuwe wetgeving ter bestrijding van financiële criminaliteit en het witwassen van geld
- Ondersteuning van de leden bij de toepassing van internationale embargo's
- Ondersteuning van initiatieven om de interne controle- en nalevingsprocedures voortdurend bij te werken
- De leden bijstaan bij de toepassing van de nationale en internationale belastingwetgeving met het oog op de correcte inning van de verschuldigde belastingen

17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS



- Talrijke partnerschappen met federale, regionale en lokale overheden, ngo's, sociale organisaties en tal van andere instellingen om de bovengenoemde doelstellingen te verwezenlijken en te ontwikkelen
- Het creëren van de functie "Director Sustainability" om het duurzaamheidsbeleid zoveel mogelijk te ontwikkelen en uit te breiden, zowel intern als extern

Document opgesteld en uitgevoerd door het Communication Team van Febelfin.

Koning Albert II-laan 19, 1210 Brussel

Voltooid in maart 2023.



Belgische Federatie van de financiële sector

www.febelfin.be